

§ 11 Miljøgodkendelse af svineproduktion, Svennessmølle 36, 6470 Sydals

Meddelt d. 14. november 2017
Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 11 stk. 2 på Svennesmølle 36, 6470 Sydals, matr. nr. 27 Tandslet Ejerlav, Tandslet m.fl. til ændring af sammensætningen af svineproduktionen og etablering af en bastyald til en del af smågrisene fra ca. 7-9 kg, dyreholdets størrelse svarer til 136,85 DE.

Kommunen meddeler samtidig dispensation fra afstandskrav i § 8 i husdyrgodkendelsesloven til etablering af stalden 6 meter fra rørlagt vandløb. Dispensationen meddeles efter § 9, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af udvidelsen. Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af den miljøtekniske redegørelse, kommunes vurdering og vilkår.

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 15. maj 1991 meddelt efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, og en afgørelse af 25. marts 2013 vedr. skift i dyretype, der er meddelt efter § 19d i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009. Det fremgår af afgørelsen, at der er en tilladt produktion på 500 årssøer med smågrise til 9 kg, 400 slagtesvin (30-102 kg), 10 høns og 4 heste (700 kg).

Det fremgår af Husdyrgodkendelseslovens § 103, stk. 2, at første gang der meddeles godkendelse efter § 11 eller § 12 i denne lov, skal godkendelsen omfatte hele anlægget. Miljøgodkendelsen er derfor meddelt i henhold til § 11 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 (Husdyrgodkendelsesloven). Disse afgørelser bortfalder med vedtagelse af denne godkendelse. Vilkårene i denne miljøgodkendelse vil gælde fremover.

De stillede vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med udvidelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrbrugslovens § 39.

Der er ikke med denne miljøgodkendelse taget stilling til evt. tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Sønderborg Kommunes bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Gyldighed

Det fremgår af § 48 i Bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at en tilladelse eller godkendelse efter § 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der den 1. august 2017 ikke er bortfaldet efter de hidtil gældende regler, bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen eller godkendelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen eller godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen eller godkendelsen for denne del.

Denne godkendelse er omfattet af ovenstående regel. Der fastsættes derfor ikke vilkår om tidsfrist for udnyttelse af godkendelsen.

Offentlighed

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af godkendelsen gennemført en nabohøring af naboer i konsekvensområdet for lugt i perioden fra den 18. oktober 2017 til den 8. november 2017. Der indkom ingen høringssvar i høringsperioden.

Miljøgodkendelsen er meddelt 14. november 2017. Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 14. november 2017 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Ansøger og ejerforhold

Ansøger og kontakt

Navn: Jens Chrestian Jensen
Adresse: Svennesmølle 36, 6470 Sydals
Telefon: 74 40 30 90 / Mobil: 20 11 70 52
E-mail: svennesmoelle36@gmail.com
Ansøgningskema: 99141

Bedriftsoplysninger

Navn: Jens Chrestian Jensen
Adresse: Svennesmølle 36, 6470 Sydals,
Matrikel: 27 Tandslet ejerlav, Tandslet m.fl.
CVR-nr.: 27764827
p-nummer: 1010600762
CHR-nr.: 14576
Ejer af ejendommen: Jens Chrestian Jensen

Konsulent

Navn: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd
Adresse: Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Telefon: 74 36 50 43 / 61 55 82 62
Email: upa@landbosyd.dk

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune
Landbrugsgruppen
Natur, Miljø og Byg
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Ekstern konsulent Gitte Moestrup, Rambøll
Sag nr.: 17/22794
KS: TKOB/ANTN

Godkendelsen gives på følgende Vilkår

GENERELT

1. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden:
 - om besætningens/produktionens størrelse den 14. november 2023 (6 år efter godkendelsens dato), eller

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentation for overholdelse af vilkår 2-7 skal noteres i en **driftsjournal**, der skal opbevares på bedriften i minimum 5 år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dyreholdet

2. Følgende skal noteres for dyreholdet:
 - Dyreholdets størrelse de sidste 3 år
 - Husdyrindberetning
 - Kvitteringer for afhentning af affald
 - Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
 - Diverse logbøger

Ventilation

3. Det skal noteres, hvornår der er foretaget kontrol og rengøring af ventilationen.

Forbrug af ressourcer

4. Vandforbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.
5. El-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt, (f.eks. ved kvittering fra elselskabet).

Foder

6. Følgende skal noteres til kontrol af fodring:
 - Antal årssøer
 - Antal fravænnede pr. årssø
 - Fravænningsalder og -vægt

- Foderforbrug pr. årssø
 - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE₈₀ i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.
7. Mængden af forbrugt husdyrfoder skal registreres årligt.

HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

8. Den nye babystald skal opføres som beskrevet i ansøgningen mht. farver og materialevalg.
9. Bygningshøjden på babystalden må ikke overstige 3,5 meter.
10. Babystalden skal placeres mindst 6 meter fra rørlagt vandløb. Det rørlagte vandløb må ikke beskadiges.

HUSDYRHOLDET, STALDANLÆG OG DRIFT

Husdyrholdet og staldanlæg

11. Dyreholdets omfang og sammensætning, samt fordeling i de enkelte staldafsnit må pr. planperiode ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel, dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 8.
Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1, afsnit H til bekendtgørelse nr. 374 af 19. april 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Ved ændringer i dyreenhedsomregningsfaktorerne er det antallet af individer, der er givet miljøgodkendelse til.

Staldafsnit	Dyrehold	Staldsystem	Ansøgt drift		
			Stipladser	Antal dyr	DE
Babystald	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	300	2.958	1,17
A	Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	42	152	10,31
	Slagtesvin (50-110 kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv			
	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	450	4.438	1,75
Hestestald	Årshest over 700 kg		4	4	2,11
	Kvier (6-27 mdr) Tung race	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,48
	Ammeko, Tung race	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,62
	Småkalve (0-6 mdr.)	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,27
Hønsehus	Årshøne, konsumæg	Gulvdrift – uden gødningskumme + udeareal	10	10	0,06
G+K	Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	99	358	24,28
	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	1060	10.454	4,13

F	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	74	102	16,14
E	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	109	151	23,9
	Slagtesvin (90-110kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	100	400	3,55
D	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	74	102	16,14
C	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	74	102	16,14
B	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	38	56	8,39
Karantænestald	Slagtesvin (30-90 kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	100	400	7,39

12. Der tillades inden for de enkelte dyretyper afvigelser i antal DE på +/- 10 % pr. planperiode, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
13. Smågrise- og slagtesvineproduktionen skal foretages jævnt fordelt – kontinuert – hen over året.
14. Det skal sikres, at spalter etc. kontinuerligt er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.

Ventilation

15. Alle ventilationsanlæg skal jævnligt efterses og rengøres minimum årligt – for staldafsnit med holddrift skal der rengøres efter hvert hold.

Fodring

16. Den totale mængde N ab dyr pr. år, beregnet som N ab dyr pr. årssøer x antallet af årssøer skal være mindre end 12.194,2 kg N pr. år.

”N ab dyr pr. årssøer” beregnes ud fra følgende ligning:

$$((FE_{SO} \times \text{gram råprotein pr. } FE_{SO}) / 6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssøer} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal årssøer*	510
Antal fravænnede grise pr. årssøer	30

Fravænningsvægt	7 kg
FEso	129,5
Gram råprotein pr FEso	1.510

*reguleres af produktionsvilkår 11.

17. N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september i år 1 (første gang 2018) til 15. februar i år 3 (første gang 2020).
18. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Energi- og vandforbrug

19. Hvis husdyrbrugets elforbrug efter udvidelsen er gennemført stiger med mere end 10 % i forhold til de foregående år, skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.
20. Hvis husdyrbrugets vandforbrug efter udvidelsen er gennemført stiger med mere end 10 % i forhold til de foregående år, skal ansøger sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

Affald

21. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
22. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
23. Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
24. Oplagspladsen skal tydeligt mærkes med information om hvilke typer affald, herunder kemikalieaffald, der opbevares og hvilke forholdsregler, der skal tages ved uheld, spild og brand.
25. Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes.

Råvarer og hjælpestoffer

26. Nye olieprodukter og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere som er tydeligt mærkede med indhold. De skal placeres under tag og beskyttes mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af olie og kemikalier kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak.
27. Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Påfyldning af diesellole skal ske under konstant overvågning.

Driftsforstyrrelser eller uheld

29. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år.
30. Spild af husdyrgødning, olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden.

GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNTERING

Flydende husdyrgødning

31. Gyllebeholderen på 1.530 m³ skal, når udvidelsen/ændringen påbegyndes, være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
32. Den eksisterende gyllebeholder på ejendommen på 230 m³ skal være forsynet med fast overdækning i form af betonlåg eller teltoverdækning med indvendigt skørt.
33. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
34. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
35. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
36. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
37. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvløsende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Fast gødning inkl. dybstrøelse

38. Dybstrøelse skal opbevares i gyllebeholderne, med mindre dybstrøelsen bringes direkte ud i marken og pløjes ned.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

39. Der skal til stadighed være rent og ryddeligt ved ejendommen, og denne må ikke give anledning til væsentlige lugt- og støvgener udenfor ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

40. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver til gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj fra anlægget og maskiner

41. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalde og gyllebeholderen, må ikke overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag-fredag	07.00-18.00	8 timer	55
Lørdag	07.00-14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00-18.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00-18.00	8 timer	45
Alle dage	18.00-22.00	1 time	45
Alle dage	22.00-07.00	½ time	40
Spidsværdi	22.00-07.00	-	55

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer i op til 15 meters afstand fra boligen.

42. Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj i vilkår 42 er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 914 af 27. juni 2016 om kvalitetskrav til miljømålinger.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

43. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Sønderborg Kommune orienteres senest 4 uger efter ophøret.
44. Ved ophør af husdyrbruget skal nedenstående forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
 - En oprydning i og omkring staldanlæg
 - Bortskaffelse af gødningsrester og spildevand efter gældende regler.

Bortskaffelse af olie, restkemikalier, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer.

Indholdsfortegnelse

1	Resumé og samlet vurdering.....	14
1.1	Ansøgning	14
1.2	Ikke teknisk resumé.....	14
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	18
2.1	Planmæssige forhold.....	20
2.2	Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.....	21
2.3	Placering i landskabet.....	23
3	Husdyrhold, staldanlæg og drift	25
3.1	Bygninger.....	25
3.2	Husdyrhold	26
3.3	Staldindretning	28
3.4	Ventilation	32
3.5	Fodring.....	32
3.6	Energi- og vandforbrug.....	34
3.7	Spildevand herunder regnvand	36
3.8	Affald.....	37
3.9	Råvarer og hjælpestoffer.....	39
3.10	Driftsforstyrrelser eller uheld	39
4	Gødningsproduktion og –håndtering.....	41
4.1	Gødningstyper og mængder	41
4.2	Opbevaring og håndtering af flydende gødning og vaskevand.....	42
4.3	Fast gødning og dybstrøelse	43
5	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	44
5.1	Ammoniak og natur	44
5.2	Lugt	50
5.3	Fluer og skadedyr.....	52
5.4	Transport	53
5.5	Støj	54
5.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	55
5.7	Lys.....	55
6	Bedste tilgængelige teknik	56
7	Husdyrbrugets ophør.....	59
8	Egenkontrol og dokumentation	60
9	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	61
10	Konklusion	61
11	Generelt.....	62
12	VILKÅR	63
12.1	GENERELT.....	63
12.2	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	63
12.3	HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD ...	64
12.4	HUSDYRHOLDET, STALDANLÆG OG DRIFT	64
12.5	GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING	67
12.6	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	67
12.7	HUSDYRBRUGETS OPHØR	68

13	Bilag	69
-----------	--------------------	-----------

Bilag 1. Oversigtskort

Bilag 2. afstandskrav

Bilag 3. Situationsplan

Bilag 4. Afløbsforhold

Bilag 5. Udskrift lugtberegning

Bilag 6. Beredskabsplan

Bilag 7. Naturpunkter

Bilag 8. Lovgrundlag

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning

Sønderborg kommune har modtaget en ansøgning (nr. 99141) fra Jens Chrestian Jensen om miljøgodkendelse af ændring og drift af husdyrproduktion på Svennesmølle 36, 6470 Sydals. Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Sønderborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem den 29. juni 2017 i version 1. Ansøgningen er ikke sidenhen revideret.

Der søges om miljøgodkendelse af en mindre udvidelse af dyreholdet og etablering af en babystald på ejendommen Svennesmølle 36, 6470 Sydals.

Dyreholdet udvides fra: 500 årssøer, 400 slagtesvin (30 – 107 kg), 16.000 smågrise (7-9 kg), 10 høns, 4 heste (700 kg), 1 ammeko, 1 kvie og 1 småkalv (0-6 mdr.), svarende til 133,86 DE til 510 årssøer, 400 slagtesvin (30-110 kg), 17.850 smågrise (7-9 kg), 10 høns, 4 heste (700 kg), 1 ammeko, 1 kvie og 1 småkalv (0-6 mdr.), svarende til 136,85 DE.

Der opføres en ny babystald til en del af smågrisene (7-9 kg). Grisene har ind til nu gået i tomme stier i farestaldene, men da smågrise begynder at udskille virus 6-8 timer efter, at tages fra søerne, opstår der et uhensigtsmæssigt smittepres i farestaldene. Grisene ønskes derfor flyttet til babystalden, før de transporteres videre til smågriseejendommen.

Den nye babystald ønskes opført så hurtigt som muligt.

Ud over etablering af babystalden ønskes soholdet udvidet med 10 årssøer, idet der er plads til dette i staldanlægget. Endvidere er antal smågrise pr. årssø stigende, hvorfor der ansøges om 35 smågrise pr. sø svarende til 17.850 smågrise til 9 kg.

Den miljøtekniske beskrivelse bygger på virksomhedens ansøgning og en række supplerende oplysninger.

Der foregår ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Hvor det er fundet relevant, har Sønderborg Kommune vurderet på konsekvenserne af udvidelsen/ændringen, samt givet begrundelse for de opstillede vilkår.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og anlæg

Sønderborg kommune har modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af ændring og drift af husdyrproduktion på Svennesmølle 36, 6470 Sydals. Der søges om miljøgodkendelse af en mindre udvidelse af dyreholdet og etablering af en babystald på ejendommen.

Dyreholdet udvides fra: 500 årssøer, 400 slagtesvin (30 – 107 kg), 16.000 smågrise (7-9 kg), 10 høns, 4 heste (700 kg), 1 ammeko, 1 kvie og 1 småkalv (0-6 mdr.), svarende til 133,86 DE til 510 årssøer, 400 slagtesvin (30-110 kg), 17.850 smågrise (7-9 kg), 10 høns, 4 heste (700 kg), 1 ammeko, 1 kvie og 1 småkalv (0-6 mdr.), svarende til 136,85 DE.

Der opføres en ny babystald til en del af smågrisene (7-9 kg). Grisene har ind til nu gået i tomme stier i farestaldene, men da smågrise begynder at udskille virus 6-8 timer efter, at tages fra søerne, opstår der et uhensigtsmæssigt smittepres i farestaldene. Grisene ønskes derfor flyttet til babystalden, før de transporteres videre til smågriseejendommen.

Placering

Ejendommen ligger i det åbne land i landzone nord for Mommark på Sydals. Hele produktionsanlægget ligger samlet.

De nye tilbygninger ændrer ikke væsentligt på oplevelsen af landskabet, og der stilles derfor ikke vilkår om ny beplantning omkring den nye stald. Sønderborg Kommune har samlet vurderet, at etableringen af den nye stald ikke vil være i konflikt med de landskabelige interesser i området.

Lugt

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger (Svennesmølle 34), ligger ca. 130 meter fra staldanlægget, og den beregnede geneafstand (den afstand, der minimum skal være for at produktionen kan godkendes) er ca. 111 m til nabobeboelse.

Punkt for nærmeste samlede bebyggelse er placeret ved grænsen til Lokalplan for Maritimt Feriecenter ved Mommark, Mommarkvej 382, der ligger ca. 235 meter fra anlægget. Den ukorrigerede geneafstand til samlet bebyggelse er beregnet til 197 meter.

Der er foretaget lugtberegninger for byzone i Tandslet og sommerhusområde ved Lysabild. Ukorrigeret geneafstand er ca. 350 meter.

Lugtgenkravet er dermed overholdt til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone, og ejendommen lever op til genekriterierne for lugt.

Transporter

Ændringerne på ejendommen vil betyde, at antallet af transportere forventes at falde fra ca. 400 til ca. 350.

Grunden til at antal transportere falder, er, at der ikke længere er behov for at flytte dyr så ofte. Nu skal der løbende flyttes grise fra farestaldene, mens der efter babystalden er etableret kan flyttes af færre omgange.

Øvrige gener

Anticimex varetager både rotte- og fluebekæmpelse på ejendommen.

I øvrigt holdes ejendommen ryddelig, og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel, og aktiviteter på bedriften planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt med støv.

Kommunen vurderer, at afstanden fra staldanlægget og til de nærmeste beboelser er så stor, at støv fra anlæggene ikke vil medføre gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Beregninger, der er foretaget ud fra Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem viser, at fordampningen af ammoniak fra den ansøgte drift er på 1.664 kg NH₃-N pr. år.

Projektet overholder det generelle krav til reduktion af ammoniaktabet i forhold til referencenormen for stalde og opbevaringslagre.

Ansøger har valgt følgende virkemidler til indretning og drift til opfyldelse af krav til max. næringsstoffab og reduktion af ammoniakfordampning:

- 129,5 gram råprotein/FE til søerne
- Fast overdækning på de to gyllebeholdere.

Kategori 2 natur

Sønderborg Kommune har foretaget beregninger til de nærmeste kategori 2 arealer, der viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år. Sønderborg Kommune vurderer, at overdrevsarealet ikke vil blive påvirket af deposition af ammoniak fra anlæggene.

Kategori 3 natur

Til de nærliggende moser og ammoniakfølsom skov er den beregnede merdeposition ligeledes 0,0 kg N/ha/år. Da merdepositionen er under 1 kg N/ha/år, vurderes det, at der ikke er grundlag for at stille vilkår til ammoniakudledningen til nærmeste kategori 3 arealer.

Beskyttede enge og søer

Nærmeste eng ligger 380 meter fra anlægget (naturpunkt 519). Nærmeste sø ligger ca. 445 meter fra anlægget (naturpunkt 1747). Den beregnede merdeposition er på 0,0 kg N/ha/år til begge naturpunkter.

Natura 2000

Ingen af anlæggets bygninger ligger i eller i umiddelbar nærhed af et Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000 område på land er Augustenborg Skov (nr. 105).

Det er vurderet ud fra den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000 -områder, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede områder.

Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes, som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Ansøger anvender bl.a.:

- 129,5 gram råprotein/FE til søerne
- Fast overdækning på de to gyllebeholdere.

hvilket er tiltag, der reducerer ammoniakudledningen til omgivelserne. Produktionen overholder desuden de vejledende emissionsgrænseniveauer for ammoniakudledning udmeldt af Miljøstyrelsen. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen ligger i det åbne land i landzone nord for Mommark på Sydals. Hele produktionsanlægget ligger samlet. Bilag 1 viser et oversigtskort med angivelse af anlæggets placering. Bilag 2 viser en tegning med afstandskrav.

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt indenfor en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, er Svennesmølle 34, ca. 140 meter syd for den nye babystald.

Nærmeste lokalplanlagte område er feriecentret ved Mommarkvej 382 ca. 230 m mod sydøst, nærmeste byzone er Tandslet ca. 3,2 km vest for ejendommen og nærmeste sommerhusområde er ved Mommark ca. 1,1 km syd for anlægget.

De faktiske afstande er sammenholdt med afstandskrav i Tabel 1.

Tabel 1. Afstandskrav (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer).

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	Ca. 3,2 km	Fra ny babystald til byzone Tandslet	50 m
Sommerhusområde	Ca. 1,1 km	Fra ny babystald til sommerhusområde ved Mommark	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	Ca. 230 m	Fra ny babystald til Maritimt feriecenter "Mommark Skudehavn", Lokalplan nr. LY8.	50 m
Nabobeboelse (uanset landbrugspligt eller ej)	Ca. 140 m	Fra ny babystald til stuehuset på Svennesmølle 34	50 m

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra:

- samlet bebyggelse
- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)

Anlægget er beliggende mindre end 300 m fra ovenstående, jf. Tabel 1.

Derudover skal genekriterierne for lugt være overholdt. Læs mere herom i afsnit 5.2.

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor de afstande, som fremgår af Tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over afstande fra ny babystald

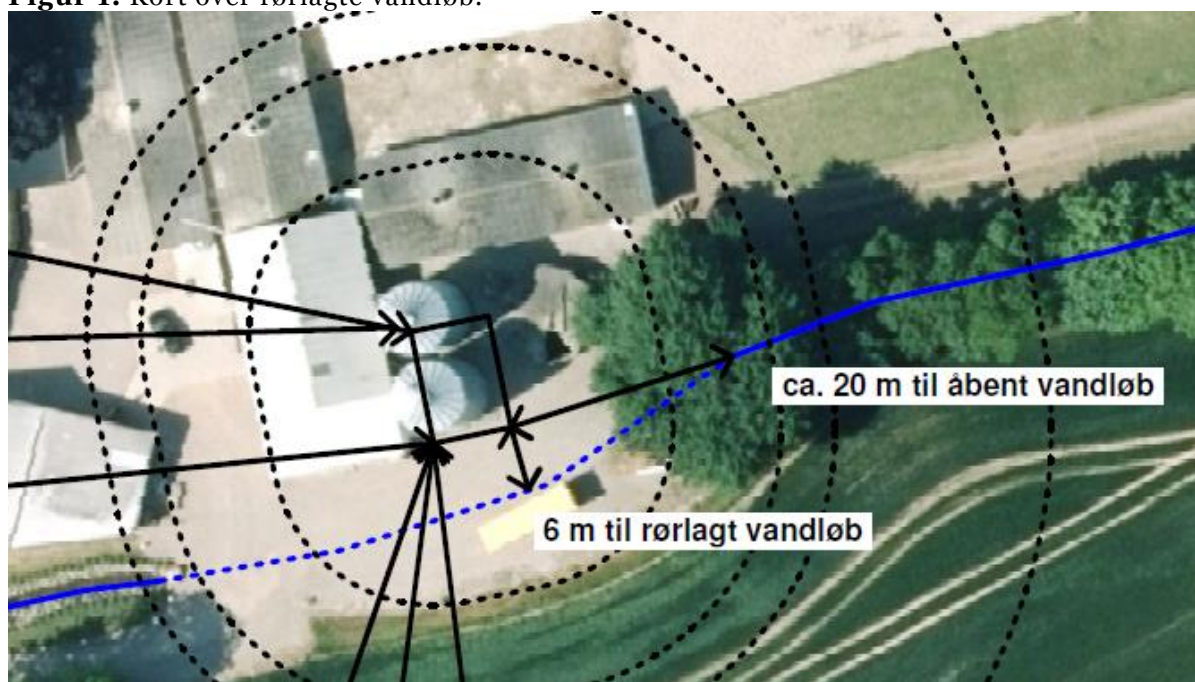
Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Beboelse på samme ejendom	Ca. 50 m	Fra ny babystald til stuehuset	15 m
Naboskel	Ca. 120 m	Fra ny babystald til matr. nr. 16 Mommark, Lysabild	30 m
Levnedsvirksomhed	>>25 m	Nærmeste fødevareudsalg ligger formodentlig i Mommark	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 3,9 km	Fra ny babystald til Asserballeskov Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg (drikkevandsboring)	Ca. 1,5 km	Fra ny babystald til boring DGU arkivnr. 10.463 på Bellevue 3	25 m
Vandløb	Ca. 20 m Ca. 6 m	Fra ny babystald til åbent vandløb Fra ny babystald til rørlagt vandløb	15 m
Dræn	> 15 m	Så vidt vides er der ingen drænrør indenfor 15 m fra den nye babystald	15 m
Sø	Ca. 460 m	Fra ny babystald til nærmeste § 3 vandhul mod vest	15 m
Privat vej	? m	Der er ikke umiddelbart kendskab til, hvor den nærmeste private fællesvej ligger	15 m
Offentlig vej	Ca. 84 m	Fra ny babystald til Svenesmølle	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Der ansøges om dispensation fra afstandskravet til rørlagt vandløb. Den eksisterende karantænestald ligger i samme afstand fra det rørlagte vandløb. Placeringen af stalden er valgt ud fra dels visuelle årsager og dels ud fra driftsmæssige hensyn.

Figur 1 viser er kort over rørlagte vandløb i området, hvor den nye babystald etableres.

Figur 1. Kort over rørlagte vandløb.

Miljømyndighedens vurdering

Påvirkninger fra anlægget er vurderet på baggrund af det indsendte ansøgningsmateriale, Kommuneplan 2013-2025, samt kortmateriale fra Sønderborg Kommune. Ifølge Kommuneplan for Sønderborg Kommune ligger anlægget i landzone. Der er ingen lokalplan for området.

Der søges om dispensation til at etablere babystalden 6 meter fra rørlagt vandløb. Kommunen har ifølge § 9, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven mulighed for at dispensere fra afstandskravene i § 8, hvor overholdelse af de nævnte afstandskrav ikke er mulig. Kommunen skal samtidig fastsætte vilkår om indretning og drift, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

Kommunen vurderer, at der er gode begrundelser for, at stalden ønskes placeret som ansøgt, idet placeringen af stalden er valgt ud fra dels visuelle årsager og dels ud fra driftsmæssige hensyn. Samtidig er der tale om et rørlagt vandløb, hvor risikoen for forurening er mindre, og afstandskravet overholdes til åbent vandløb. Kommunen har derfor vurderet, at der kan meddeles dispensation til etablering af babystalden 6 meter fra rørlagt vandløb. Der stilles vilkår om, at babystalden skal placeres mindst 6 meter fra rørlagt vandløb, og at det rørlagte vandløb ikke må beskadiges.

Det vurderes herefter, at Husdyrlovens §§ 6 og 8 overholdes. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Der er mindre end 300 meter til nærmeste bolig i samlet bebyggelse. Dermed er ansøgningen omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 20.

2.1 Planmæssige forhold

Ejendommen ligger i Sønderborg Kommune i åbent landskab med god afstand til naboer.

Nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE ligger ca. 500 m mod syd (Svennesmølle 26).

Ejendommen ligger i henhold til arealinformation i område med almindelige drikkevandsinteresser, og ikke inden for følsomme indvindingsområder og boringsnære beskyttelsesområder.

Ifølge Kommuneplan 2013– 2025 for Sønderborg Kommune ligger staldene på Svennesmølle 36 i delområde 3.2.001.L, som er udlagt til landområde, uden særlige bestemmelser for området. Kommuneplanen er under revision, og det forventes, at endelig Kommuneplan 2017-2029 bliver slutbehandlet på byrådsmøde i december 2017.

Ejendommen er ikke beliggende i et område, som er omfattet af en lokalplan.

Ifølge Spildevandsplan 2009-2016 for Sønderborg kommune, er Svennesmølle 36 beliggende i et område, som ikke er kloakeret. Spildevand fra staldene, herunder regnvand fra befæstede arealer, bliver ledt til gyllebeholder, mens tagvand udledes til havet via dræn.

Ejendommen forsynes med vand fra Sydals Øst Vandforsyning.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen af ændringen og udvidelsen af svineproduktionen kan ske i overensstemmelse med planforholdene i Sønderborg Kommune.

2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser: Bygningerne ligger uden for udpegningen "Naturbeskyttelsesområder" og "Økologiske forbindelser".

Natura 2000: Der er ingen bygninger inden for Natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land er Augustenborg Skov (H 105) som ligger ca. 11,5 km vest for ejendommen. Nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde er Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet rundt om Als (habitatområde H173), som ligger ca. 350 m nordøst for ejendommen.

Områder med landskabelig værdi: Bygningerne ligger inden for udpegningerne "Bevaringsværdige landskaber" og "Værdifulde landskaber".

Bygningen ligger uden for udpegningen "Værdifuldt kulturmiljø".

I retningslinjen for værdifulde landskaber står der:

- I de værdifulde landskaber skal hensynet til landskabet vægtes højt.
- De værdifulde landskaber skal som udgangspunkt friholdes for ny bebyggelse, større tekniske anlæg, byudvikling, anlægsarbejder og større beplantninger, der forringer de visuelle oplevelser af landskabet, herunder de geologiske, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative interesser.
- Nødvendigt nyt byggeri og anlæg skal placeres og udformes, så der tages mest muligt hensyn til de landskabelige værdier og friluftslivets interesser.
- Større nødvendige bygninger og anlæg, herunder landbrugsbygninger skal så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende bygninger. Det kan være nødvendigt at

etablere en afskærmende beplantning, der passer til det omgivende landskab og bevoksningsstrukturen i området.

- Nødvendigt nyt byggeri og anlæg skal indpasses kystlandskabets karakter, og må ikke forringe de oplevelsesværdier, der knytter sig her til. Det gælder også set fra modstående kyster.
- Udsigten over kystlandskabet må ikke forringes eller forhindres, når der placeres nyt byggeri, anlæg eller større beplantninger. Det gælder også indsigten til kystlandskabet set fra modstående kyster.
- Nyt nødvendigt byggeri eller anlæg i kystlandskabet skal placeres bag ved eller i tæt tilknytning til eksisterende bebyggelse.
- Der skal tages hensyn til befolkningens adgang og opholdsmuligheder, når der placeres nyt byggeri eller anlæg i kystlandskabet.

Uforstyrrede landskaber: Bygningerne ligger inden for udpegningen.

I retningslinjen for uforstyrrede landskaber står der:

- Etablering af større byggerier og større tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås i de uforstyrrede landskaber.
- Hvis etablering af større byggerier og tekniske anlæg er nødvendig, skal de placeres og udformes på en sådan måde, at de påvirker landskabet mindst muligt og tilgode-ser værdierne i landskabet. Det gælder også udbygning og afgrænsning af byer.

Områder med særlig geologisk værdi: Bygningerne ligger uden for udpegningen ”Geologiske bevaringsværdier”

Rekreative interesseområder: Der er ingen bygninger inden for udpegningerne: ”Eksisterende byzoner”, ”Arealudlæg til byformål”, ”Eksisterende sommerhusområder”, ”Arealer til ferie-fritidsformål” og ”Rekreative områder”.

Værdifulde kulturmiljøer: Bygningerne ligger uden for udpegningen ”Kulturprægede landskaber”.

Kirkeomgivelser: Bygningerne ligger uden for udpegningerne ”Kirkebyggelinjer” og ”Kirkelandskaber”.

Kystnærhedszonen: Bygningerne ligger inden for udpegningen ”Kystnærhedszone”, men uden for ”Friholdte kystzoner”.

Kommunens kystnære beliggenhed betyder, at der ved planlægning af nye byområder, byggeri og anlæg mm. inden for kystnærhedszonen skal gives en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for den kystnære placering. Kystnærhedszonen er ikke en forbudszone, men en planlægningszone. Udvikling indenfor kystnærhedszonen er ikke udelukket, men det kræver en meget grundig planlægning.

I retningslinjen for kystnærhedszonen står der:

- Kystnærhedszonen skal så vidt muligt friholdes for yderligere bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed.
- Inddragelse af og planlægning for nye arealer til bebyggelse og anlæg skal have en særligt planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Mulighederne for placering uden for kystnærhedszonen skal belyses i fornødent omfang.

- Med undtagelse af trafikhavneanlæg og andre overordnede infrastrukturanlæg kan man kun i ganske særlige tilfælde planlægge for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter at arealer på søterritoriet bliver inddraget eller kræver særlig kystbeskyttelse.
- Der kan ikke udlægges nye sommerhusområder, og eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til feriemål. Ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres efter sammenhængende politiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.
- Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges.

Skovrejsningsområder: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Fredede områder: Bygningerne ligger uden for beskyttelseslinjen.

Beskyttede naturarealer (§ 3): Ca. 220 m vest for den nye babystald ligger en beskyttet mose. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 5.1 under natur.

Strandbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger inden for udpegningen.

Det eksisterende staldanlæg ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. For at overholde retningslinjerne om, at staldanlæg skal holdes samlet, kommer den nye stald også til at ligge inden for strandbeskyttelseslinjen. Det er valgt at placere stalden syd for de eksisterende stalde mellem gyllebeholder med betonlåg og foderlade og karantænestald, hvor der indtil nu har stået to siloer. Placeringen er valgt ud fra dels landskabelige hensyn og dels ud fra driftsmæssige hensyn, så smågrisene ikke skal transporteres længere end højest nødvendigt, når de skal fra soanlægget til smågrisestalden. Der er ansøgt om og opnået dispensation til at placere stalden indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Skovbyggelinje: Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Søbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Fortidsmindebeskyttelseslinje: Der ligger ingen bygninger inden for udpegningen.

Beskyttede sten- og jorddiger: Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger ved ejendommen.

Miljømyndighedens vurdering

Bygningerne ligger inden for udpegningerne "Bevaringsværdige landskaber", "Værdifulde landskaber", "Uforstyrrede landskaber", "Kystnærhedszone" og "Strandbeskyttelseslinje".

Landskabelig vurdering fremgår af afsnit 2.3. Kystdirektoratet har meddelt tilladelse til staldens placering og udformning. Stalden ligger i forbindelse med eksisterende foderlade og karantænestald.

2.3 Placering i landskabet

Stalden bliver på 7,36 m x 10,58 m inklusiv depotrum. Højden bliver på ca. 3,5 meter over terræn. Den opføres i lecablokke, som pudses og kalkes hvide som resten af ejendommen. Taget bliver et fladt, let skrånende tag med grå stålplader. Stalden kommer til at ligge der,

hvor de nuværende siloer står. Højden af de siloer, der fjernes er ca. 11 m. Stalden ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet har meddelt tilladelse til staldens placering og udformning. Stalden ligger i forbindelse med eksisterende foderlade og karantænestald.

Landskabet omkring staldanlægget

Ejendommen ligger på en moræneflade, som skråner jævnt ud mod kystlinjen, som ligger ca. 200 meter fra den nye stald. Fra den nye stald og ud mod kysten ligger der et kraftigt levende hegn, som vil skjule den nye stald fra øst. Landskabet mod vest er et dødislandskab med mange mindre bakker og levende hegn. Fra vest og nord vil stalden ligge skjult bag eksisterende bygninger.

Stalden vil være synlig fra den nærmeste naboejendom, som ligger syd- sydvest for stalden. Stalden vil muligvis også være synlig fra campingpladsen i Mømmark, som ligger sydøst for stalden.

Miljømyndighedens vurdering

Den nye stald ligger i tilknytning til det eksisterende anlæg og vil ligge skjult af det eksisterende anlæg set fra nord og fra vest. Mod øst – ud mod kysten vil bygningen ligge delvist skjult af levende hegn. Stalden bliver synlig fra naboejendommen mod syd/sydvest og muligvis også fra campingpladsen ved Mømmark. Til gengæld overstiger bygningshøjden ikke de eksisterende stalde, som står i tilknytning til den nye stald og stalden opføres den i samme stil, farver og materialer som den eksisterende bygningsmasse. Det vurderes derfor, at den vil syne langt mindre markant end de nuværende siloer, som fjernes.

Det vurderes derfor, at de nye tilbygninger ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet og der stilles derfor ikke vilkår om ny beplantning omkring den nye stald.

Det vurderes samlet, at etableringen af den nye stald ikke vil være i konflikt med de landskabelige interesser i området.

3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

3.1 Bygninger

Ejendommens bebyggede areal er på ansøgningstidspunktet ifølge BBR opgjort til 3.506 m². Der er ingen verserende byggesager på ejendommen.

I forbindelse med udvidelse af produktionen skal der etableres en ny babystald. Babystalden bliver på 7,36 m x 10,58 m inklusiv depotrum i den sydlige ende. Højden bliver på ca. 3,5 meter over terræn. Den opføres i lecablokke, som pudses og kalkes hvide som resten af ejendommen. Taget bliver et fladt, let skrånende tag med grå stålplader.

Der fjernes to 11 meter høje siloer, for at gøre plads til stalden.

Bilag 3 viser en situationsplaner for det samlede husdyrbrug.

Oplysninger om nye og eksisterende bygninger grundplan, bygningshøjde, taghældninger, bygningsmaterialer og farver, bebyggelsens fremtidige anvendelse, m.v. fremgår af Tabel 3.

Tabel 3. Oversigt over bygninger.

Bygning	Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Stuehus, BBR 1 (1900)	ca. 212 m ²	ca. 4 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og mørkegråt eternittag	Beboelse
Fyr- og kedelhus, BBR 3 (1955)	ca. 38 m ²	ca. 3 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Fyr- og kedelhus???
Stald, BBR 4 (1972)	ca. 72 m ²	ca. 4 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Heste og kvægstald
Maskinhus, BBR 5 (1972)	ca. 110 m ²	ca. 3 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Garage
Hønsehus, BBR 6 (1953)	ca. 30 m ²	ca. 3 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Hønsehus
Lade, BBR 7 (1940)	ca. 190 m ²	ca. 7 m	ca. 20 °	Sider af røde stålplader, gråt eternittag	Foderlade
Stald, BBR 8 (1940)	ca. 60 m ²	ca. 4 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Karantænestald
Stald, BBR 9 (1974)	ca. 405 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald A
Stald, BBR 10 (1972)	ca. 365 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald B
Stald, BBR 11 (1976)	ca. 256 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald C
Stald, BBR 12 (1977)	ca. 395 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald E
Stald, BBR 13 (1979)	ca. 240 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald D
Maskinhus, BBR 14 (1983)	ca. 366 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Sider af grønne stålplader og gråt eternittag	Maskinhus

Stald, BBR 15 (1997)	ca. 245 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald F
Stald, BBR 16 (1997)	ca. 193 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald G+K
Stald, BBR 17 (2007)	ca. 329 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Hvidmalede pudsede mursten og gråt eternittag	Stald G+K
Ny babystald	ca. 78 m ²	ca. 3,5 m	fladt	Hvidmalede pudsede le-cablokke og gråt ståltag	Stald til smågrise

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om at den nye babystald skal opføres som beskrevet i ansøgningen mht. farver og materialevalg.

Det fremgår af § 48 i Bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at en tilladelse eller godkendelse efter § 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der den 1. august 2017 ikke er bortfaldet efter de hidtil gældende regler, bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen eller godkendelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen eller godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen eller godkendelsen for denne del.

Denne godkendelse er omfattet af ovenstående regel. Der fastsættes derfor ikke vilkår om tidsfrist for udnyttelse af godkendelsen.

Fristen for udnyttelse af godkendelsen er således 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Er produktionen ikke fuldt gennemført til denne dato, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der er ved udløbet af perioden eller registreret i løbet af årene.

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at ansøger skal indhente byggetilladelser til de planlagte bygninger og anlæg hos Sønderborg Kommune, inden de opføres.

3.2 Husdyrhold

Dyreholdet består af en svineproduktion med søer, smågrise (7-9 kg) og slagtesvin (30-110 kg), samt få heste, høns og kvæg.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk er nudriften den anmeldte og faktiske drift, der er på ejendommen på ansøgningstidspunktet.

Iflg. husdyrgodkendelseslovens § 26, stk. 2, skal kommunen ved behandling af en ansøgning om tilladelse eller godkendelse foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode.

Da der ikke længere indgår arealer i miljøgodkendelser, og da lugtgeneafstandene kan overholdes og ammoniakdepositionsberegningerne viser at alle mer- og totaldepositionskrav overholdes, har ansøger valgt at benytte den anmeldte og faktiske drift som nudrift.

Der ønskes nu etableret en babystald til en del af smågrisene fra ca. 7-9 kg. Grisene har indtil nu gået i tomme stier i farestaldene, men da smågrise begynder at udskille virus 6-8 timer efter, at de tages fra søerne, opstår der et uheldigt smittepres i farestaldene. Grisene ønskes derfor flyttet til babystalden, før de transporteres videre til smågriseejendommen.

Ud over etablering af babystalden ønskes soholdet udvidet med 10 årssøer, idet der er plads til dette i staldanlægget. Endvidere er antal smågrise pr. årssø stigende, hvorfor der ansøges om 35 smågrise pr. sø svarende til 17.850 smågrise til 9 kg.

Der er med vilje ikke indtastet flere smågrise og højere afgangsvægt end normen ved søerne. Dette er for at undgå, at der skal stilles vilkår til fosfor. Der er i stedet indtastet smågrise i farestaldene og den nye babystald.

Tabel 4 viser ejendommens årlige dyrehold/produktion udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder før og efter omlægning af dyreholdet. Bilag 3 viser en situationsplan over anlægget.

Tabel 4. Dyreholdets størrelse.

Stald-afsnit	Dyrehold	Staldsystem	Nudrift			Ansøgt drift		
			Sti-pladser	Antal dyr	DE	Sti-pladser	Antal dyr	DE
Baby-stald	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv				300	2.958	1,17
A	Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	60	189	12,82	42	152	10,31
	Slagtesvin (50-110 kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	100	400	8,87			
	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	483	6.048	2,39	450	4.438	1,75
Heste-stald	Årshest over 700 kg		4	4	2,11	4	4	2,11
	Kvier (6-27 mdr) Tung race	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,48		1	0,48
	Ammeko	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,62		1	0,62
	Småkalve (0-6 mdr.)	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,27		1	0,27
Høns-hus	Årshøne, konsumæg	Gulvdrift – uden gødningskumme + udeareal	10	10	0,06	10	10	0,06
G+K	Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	99	311	21,1	99	358	24,28
	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	1139	9952	3,93	1060	10.454	4,13
F	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	69	101	15,99	74	102	16,14
E	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	100	147	23,27	109	151	23,9
	Slagtesvin (90-110 kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv				100	400	3,55
D	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	67	98	15,51	74	102	16,14

C	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	67	98	15,51	74	102	16,14
B	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	38	56	8,86	38	56	8,39
Karantænestald	Slagtesvin (30-50 kg) (30-90 kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	100	400	2,07	100	400	7,39
I alt					133,86			136,85

Hestene, ammekoen, kvien og kalven er udegående 6 måneder om året uden for udbringningsareal.

Miljømyndighedens vurdering

For at kunne kontrollere, om godkendelsens vilkår om maksimalt dyrehold overholdes - med hensyn til antal og sammensætning af dyr – stilles der vilkår om, at der skal føres en driftsjournal.

Den maksimale årlige produktion på 400 slagtesvin (30-110 kg), 510 søer, 17.850 smågrise (7-9 kg), 4 heste, 10 høns, 1 ammeko, 1 kvie (6-27 mdr.) og en småkalv (0-6 mdr.) jf. tabel 4, svarende til 136,85 DE må ikke overskrides. Der kan dog være situationer (eks. sygdom i besætning, slagteristrejker m.m.), hvor dyreholdet vil være afvigende fra det godkendte. I sådanne situationer skal ansøger kunne dokumentere de særlige omstændigheder overfor tilsynsmyndigheden. Det er op til tilsynsmyndigheden at vurdere, om afvigelser i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving.

Alle dyr i svineproduktionen er på stald hele året, mens heste og kvæg er på græs halvdelen af året. Da heste og kvæg udgør en meget lille del af dyreholdet, er der ikke fastsat vilkår til dette.

3.3 Staldindretning

Rengøring af staldanlægget

Farestaldene vaskes efter hvert hold, og løbe- og drægtighedsstalder vaskes en gang om året. Babystalden vil blive vasket efter hvert hold smågrise. Der vaskes med koldt vand med sæbe, og der desinficeres efterfølgende.

Ansøger oplyser følgende om bedste tilgængelige staldteknologi:

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der teknologibladerne, og dels er der Husdyr-godkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for søer, løbeafdelingen og drægtighedsstalden:

- fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller
- delspaltegulv og en reduceret gødningskanal.

Staldsystemer for søer, farestalden:

En boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har:

- en kombination af vand- og gødningskanal, eller
- et udskylningssystem med gødningsrender, eller
- en gødningsopsamler nedenunder

Staldsystemer for grise, smågrisestalden:

En sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller
- med et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), eller
- med et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikspalter og en lavvandet gødningskanal og kanal for fordærvet drikkevand, eller
- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge

Staldsystemer for grise, slagtesvinestalden (polte):

- et fuldspaltet gulv med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrå vægge og skrånende gødningskasser samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Miljøstyrelsen har udgivet en række teknologiblade for bl.a. svinehold.

Der findes p.t. 20 teknologiblade for stald- og opbevaringsteknik mv.:

- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise (1. udgave oprettet 26.01.2011)
- Køling af gylle i slagtesvinestalde (2. udgave, revideret 23.05.2011)
- Fast overdækning af gyllebeholder (1. udgave, oprettet 11.11.2010)
- Benzoesyre til smågrise (1. udgave 24.11.2010)
- Råprotein i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Råprotein i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Råprotein i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Fosfor i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestald (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle, Dyretype: Slagtesvin (2. udgave, revideret 23.05.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, sostalde (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, smågrisestalde (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, Dyretype: Slagtesvin (3. udgave, revideret 23.05.2011)

- Biologisk luftrensning, Dyretype: Søer (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Slagtesvin (1. udgave revideret 23.05.2011)
- Delvist fast gulv, Dyretype: Slagtesvin (3. udgave revideret 29.03.2011)

Efter udvidelsen vil staldgulve være som beskrevet i Tabel 5.

Tabel 5: Oplysninger om gulvtyper

Staldafsnit	Gulvtype	BAT
A	Kassestier til farende søer med delvis fast gulv af beton og triangelriste.	BAT jf. BREF*
B	Delvis fast gulv og betonspalter med gyllekumme under	BAT jf. BREF
C	Oprindelig stald med fuldspalter. En del af spalterne er overstøbt, så der nu er fast lejeareal og betonspalter og gyllekumme under både overstøbning og spalter.	BAT jf. BREF
D	Oprindelig stald med fuldspalter. En del af spalterne er overstøbt, så der nu er fast gulv og betonspalter med gyllekumme under både overstøbning og spalter.	BAT jf. BREF
E	Oprindelig stald med fuldspalter. En del af spalterne er overstøbt, så der nu er fast gulv og betonspalter med gyllekumme under både overstøbning og spalter. Poltestier med delvis fastgulv og spalter af beton.	BAT jf. BREF
F	Oprindelig stald med fuldspalter. En del af spalterne er overstøbt, så der nu er fast gulv og betonspalter med gyllekumme under både overstøbning og spalter.	BAT jf. BREF
GK	Kassestier til farende søer med delvis fast gulv af beton og triangelriste.	BAT jf. BREF*
Karantænestald	Delvis fast gulv og betonspalter med gyllekumme under	
Ny babystald	Delvis fast gulv og betonspalter med gyllekumme under	

* Det antages at farestalde med delvis fast gulv er BAT, da det er det staldsystem til farende søer, der har det laveste ammoniakemissionsniveau.

Hestestalden er med fast gulv og dybstrøelse.

Anlægget indeholder udelukkende stalde med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Hvor ofte ”hyppig fjernelse” er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2.-3. uge fra den enkelte stald på en hverdag. En stald udsluses ad gangen og udslusning kan således ske flere dage i træk.

Redegørelse for reovering af staldanlægget:

De eksisterende stalde som ikke ændres i forbindelse med denne ansøgning forventes at kunne drives videre de næste ca. 15-20 år uden gennemgribende reoveringer.

Ansøgers redegørelse vedr. BAT for ammoniak:

Husdyrgodkendelse.dk beregner automatisk den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak opnåeligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Alle stalde – undtagen babystalden - er eksisterende staldafsnit. Ammoniakemissionsniveauet må maksimalt være 1.664,28 kg NH₃-N.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at den faktiske emission er 1.664,30 kg N/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Virkemidler

Ansøger har valgt følgende virkemidler til indretning og drift til opfyldelse af krav til max. næringsstoffab og reduktion af ammoniakfordampning:

- 129,5 gram råprotein/FE til søerne
- Fast overdækning på de to gyllebeholdere.

Miljømyndighedens vurdering

Miljøstyrelsen udsendte den 31. maj 2011 vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) med konventionel produktion af slagtesvin, søer og smågrise (gyllebaserede staldsystemer).

De vejledende emissionsgrænseværdier for forureningsparameteren ammoniak gælder for hele anlægget. Anlægget skal forstås i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens definition. Det vil sige, at anlægget omfatter dyreholdet og stalde samt gødningsopbevaringsanlæg. Og det omfatter både det eksisterende anlæg og etableringer, udvidelser og ændringer af anlægget.

Emissionsgrænseværdierne er indtil videre kun af vejledende karakter. Det betyder, at det fortsat er Kommunens ansvar at sikre, at der bliver foretaget en vurdering af, hvorvidt ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT og i den forbindelse fastsætte nødvendige og relevante vilkår herom i godkendelsen.

Det er Miljøstyrelsens klare opfattelse, at kommunalbestyrelsen har sikret sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT ved ansøgninger, såfremt kommunalbestyrelsen foretager sig følgende:

- anvender de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og i vurderingen i godkendelsen begrundet, hvorfor de af ansøger valgte teknikker og teknologier lever op til, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, og
- fastsætter vilkår til de teknikker og teknologier, som ansøger har valgt.

Som det fremgår af ansøgers redegørelse er der i Husdyrgodkendelse.dk automatisk beregnet den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak opnåeligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Ammoniakemissionsniveauet må maksimalt være 1.664,28 kg NH₃-N.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at den faktiske emission er 1.664,30 kg N/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt. Det vejledende ammoniaktab er således overskredet med ca. 0,02 kg N/år, hvilket er ca. 0,001 %.

Kommunen har konkret vurderet, at overskridelsen må betragtes som ubetydelig, og der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at det ansøgte projekt ikke overholder kravet om, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT.

Sønderborg Kommune har vurderet at alle stalde, undtagen den nye babystald, kan betragtes som eksisterende staldafsnit, idet der ikke ændres i gulvsystemet i forbindelse med udvidelsen.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at projektet lever op til BAT, og at projektet kan realiseres i de ønskede staldbygninger med den ansøgte indretning, og at ansøger i fornødent omfang har redegjort for implementering af BAT i forhold til staldindretning.

3.4 Ventilation

Al ventilation i svinestaldene er mekanisk. Ventilationstype, maksimal ventilation, antal afkast osv. Fremgår af Tabel 6.

Tabel 6. Oplysninger om ventilationsanlæg:

Staldafsnit	Ventilationstype	Maksimal ventilation i m ³ /h	Antal afkast	Afkasthøjde
A	Undertryksventilation og vægventiler	2 x 14.000	2	ca. 0,7 m over tag
B	Undertryksventilation og vægventiler	2 x 14.000	2	ca. 0,7 m over kip
C	Undertryksventilation og vægventiler	2 x 14.000	2	ca. 0,7 m over tag
D	Undertryksventilation og vægventiler	2 x 14.000	2	ca. 0,7 m over tag
E	Undertryksventilation og vægventiler	2 x 14.000	2	ca. 0,7 m over kip
F	Undertryksventilation og vægventiler	2 x 14.000	2	ca. 0,7 m over kip
GK	Undertryksventilation og vægventiler	3 x 14.000	3	ca. 0,7 m over tag
Karantæne-stald	Undertryksventilation og vægventiler	-	0	ca. 0,7 m over kip
Ny baby-stald	Undertryksventilation og vægventiler	forventet 1 x 14.000	1	ca. 0,7 m over kip

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre at ventilationen til enhver tid fungerer optimalt, herunder har det lavest mulige energiforbrug, stilles der vilkår om, at ventilationen skal rengøres efter hvert hold ved holddrift. Der skal føres en driftsjournal for ventilationsanlæggene, hvor datoer for rengøring og service skal fremgå. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og forevises miljømyndigheden på forlangende.

Sønderborg Kommune vurderer, at ventilationssystemerne ikke giver anledning til gener for de omkringboende, og at ventilationen af staldene lever op til BAT, når vilkårene efterleves.

Ændringer af ventilationsarrangementer må kun ske efter forudgående accept fra Sønderborg Kommune.

3.5 Fodring

Fodring sker som tørfodring med færdigblandinger.

Efter nedrivningen af de to eksisterende siloer, er der ikke længere udendørs siloer på ejendommen. Foder opbevares i foderladen.

Ansøger oplyser følgende om bedste tilgængelige teknologi for fodring:

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Ansøger vurderer, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF), se Tabel 7.

Tabel 7. Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
So	Drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	Diegivning	16-17	0,57-0,65
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Der anvendes pt. 2 blandinger til søerne, 1 blanding til smågrisene og 1 blanding til poltene.

Der benyttes ikke benzoesyre.

BAT for fosfor:

Miljøstyrelsen har i 2014 justeret den vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor opnåeligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Det er Miljøstyrelsens udmelding, at emissionsgrænseværdien for fosfor i:

- søgylle fra dyr i gyllebaserede systemer uden dybstrøelse er maks. 23,9 kg P/DE ab lager,
- smågrisegylle fra dyr på drænet eller delvis fast gulv er maks. 29,2 kg P/DE ab lager
- slagtesvinegylle fra dyr på drænet eller delvis fast gulv er maks. 22,3 kg P/DE ab lager.

Med 115,32 DE søer, 7,05 DE smågrise og 10,94 DE polte er BAT-emissionsgrænseværdien for fosfor beregnet til 3.205,97 kg P.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauet er overholdt, idet fosforindholdet i gødningsmængden er beregnet til 3.136,52 kg P.

Miljømyndighedens vurdering

Det er forureningsforebyggende (BAT) at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Der er anvendt reduceret råprotein til søer (129,5 gram råprotein/FE til søerne) som virkemiddel for at overholde den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak.

Korrektion af foderets indhold af fosfor er fravalgt, hvorfor ansøgningsystemet beregner på baggrund af normalt.

Miljøpåvirkningerne fra husdyrbruget er beregnet og vurderet på baggrund af de i husdyrgodkendelse.dk indtastede fodringstiltag. Der stilles på den baggrund vilkår, som skal sikre, at der i den fremtidige drift anvendes fodringstiltag, som medfører, at det beregnede indhold af råprotein ikke overskrides. Vilkårene stilles som krav til den totale mængde kvælstof ab dyr pr. år jf. det nedenstående.

Den totale mængde N ab dyr pr. år, beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end: 23,91 kg N ab dyr pr. årssø x 510 stk. = 12.194,2 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((FE_{SO} \times \text{gram råprotein pr. } FE_{SO}) / 6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257) =$

$((1510 \times 129,5) / 6.250) - 1,98 - (30 \times 7 \times 0,0257) = 23,91 \text{ kg N ab dyr.}$

De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Beregningerne er lavet med tal i ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte og i forhold til dokumentation af anvendelsen af bedste anvendelige foderteknologi. Disse vilkår stilles i overensstemmelse med teknologi-bladet, der er udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Kommunen vurderer, at de tiltag, der praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne, samt at husdyrbruget lever op til husdyrgodkendelsens krav om at opfylde BAT mht. fodring, idet der fodres efter gældende normer.

3.6 Energi- og vandforbrug

Elforbruget dækker ventilation, belysning, varmelamper, gyllepumper, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner.

Energiforbruget forventes at være stort set uændret.

Tabel 8. Samlet energiforbrug

Type	Forbrug
El	ca. 130.000 kWh
Fyringsolie	4.000 l
Dieselolie	14.000 liter

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er elforbruget ca. 174 kWh pr. årssø og 10 kWh pr. slagtesvin (polt), svarende til ca. 91.000 kWh. Dette tal er baseret på nyt ventilationsanlæg med lavenergimotorer.

Energibesparende foranstaltninger

Alle stalde er isolerede.

Ventilationsanlæggene er fra perioden 1975-2013. Og er derfor en blanding af gamle og nyere typer. Der er ingen lavenergimotorer.

Ventilationen justeres automatisk op- eller ned efter behov. Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene.

Lys er i form af almindelige lysstofrør. Lyset i drægtighedsstalden er tændt fra kl. 6 til kl. 23. I øvrige stalde er lyset kun tændt i forbindelse med arbejde i staldene. I drægtighedsstalden er lyset timerstyret og i de øvrige stalde tændes og slukkes manuelt.

Når der på et tidspunkt skal ske gennemgribende reovering af ventilation og belysning, forventes der udskiftning til lavenergiventilatorer og LED-belysning eller tilsvarende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således delvis BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vand

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af Tabel 9.

Ejendommen forsynes med vand fra Sydals Øst Vandforsyning.

Tabel 9. Skønnet vandforbrug

Type	Forbrug
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning, forbrug i stuehus mv.	ca. 4.500 m ³

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning fra 2015 ligger et standardforbrug på ca. 3.386 m³ for et sohold på 510 årssøer og 400 slagtesvin/polte. Der er dog tilsyneladende ikke indregnet vand til bl.a. overbrusning. Hertil skal lægges vandforbrug til marksprøjte, vask på vaskeplads og forbrug i stuehuset.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås ved:

- at der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller over krybber, hvor det er muligt,
- bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild,
- staldene iblødsættes nogle timer før de vaskes med højtryksrenser med koldt vand,
- vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide,
- og eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af iblødsætning og vask med højtryksrenser samt delvis brug af drikkenipler placeret i drikkekopper eller over krybber). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Miljømyndighedens vurdering

Både energiforbruget og vandforbruget ligger over standardforbruget i Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges. Men ansøger har redegjort for mulige årsager til det høje forbrug.

Den største ressource er elforbrug til ventilation. Kommunen vurderer, at strømforbruget til ventilation minimeres mest muligt ved anvendelse af det valgte system, hvor ventilatorer kører efter behov, og ventilationssystemet i øvrigt løbende vedligeholdes og rengøres. Ved udskiftning af ventilationsanlægget bør vælges lavenergimotorer, hvilket kan reducere elforbruget.

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker i forhold til en eksisterende ejendom. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget, skal elforbruget kunne dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregning. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at hvis elforbruget efter udvidelsen er gennemført stiger med mere end 10 % i forhold til det foregående år, skal ejendommen gennemgå et energieftersyn. Energieftersynet er gratis og fås ved henvendelse hos elselskabet.

Der stilles vilkår om, at besøgsrapporten fra et eventuelt energieftersyn skal fremsendes til miljømyndigheden. Der stilles også vilkår om, at hvis en eventuel besøgsrapport viser energiforbedringer, som via besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal arbejdet udføres senest 2 år efter modtagelsen af rapporten.

For at sikre at der sker en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om, at vandforbruget skal registreres årligt. Vandforbruget skal noteres i en driftsjournal og forevises miljømyndigheden på forlangende. Hvis vandforbruget efter udvidelsen er gennemført stiger med mere end 10 % i forhold til det foregående år skal der redegøres for forbruget.

3.7 Spildevand herunder regnvand

Ansøger oplyser, at tagvand og overfladevand fra grusarealer ledes til vandløb og herfra videre til havet.

Sønderborg Kommune har meddelt tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra ejendommen den 29. september 2010. Det fremgår af tilladelsen, at udledningen sker til Lillebælt via markdræn.

Regn- og vaskevand fra vaskepladsen ledes til gyllebeholder.

Tabel 10 viser en oversigt over spildevand.

Tabel 10. Skønnede spildevandsmængder:

Spildevandstyper	m ³ /år	Afledes til	Renseforanstaltning
Sanitært spildevand fra stuehus	ca. 170 m ³	Ledes til septiktank og videre vandløb og hav	Septiktank
Tagvand fra bygninger	ca. 3.400 m ³	Via vandløb til hav	Ingen
Overfladevand fra grusarealer mv. på ca. 5.000 m ³	ca. 4.200 m ³	Via vandløb til hav	Ingen
Regnvand fra vaskeplads på ca. 110 m ²	ca. 92 m ³	Gyllebeholder	Ingen

Rengøringsvand, drikkevandsspild mv. er medtaget i kapacitetsberegningen.

Mængden af tagvand er skønnet ud fra tagareal x 0,84 m³/m² (2,3 mm/døgn jf. Klimatilpasning.dk).

Afløbsforholdene fremgår af Bilag 4.

Miljømyndighedens vurdering

Vurdering af spildevandsafledning til overfladevand (tagvand o.l.) sker i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, men det indgår i vurdering af ansøgningen, om det kan forventes, at der kan findes en tilfredsstillende løsning for spildevandshåndteringen.

De beskrevne spildevandstyper kan opdeles i sanitært spildevand (fra toiletter i stuehus), spildevand fra husdyrproduktionen (vask af stalde mv.) samt regnvand fra tage og omgivende arealer.

Sønderborg Kommune vurderer, at når spildevandet fra husdyrproduktionen ledes til forbeholder og gyllebeholder, så sker afledningen af disse fraktioner på forsvarlig vis.

Sønderborg Kommunes afdeling Vand & Natur har vurderet på afløbsforholdene på ejendommen. Overfladevand fra tilbygningen på 78 m² vurderes at være omfattet af udledningstilladelsen fra 29. september 2010, hvor overfladevand ledes via private dræn til havet. Der skal således ikke søges om ny udledningstilladelse.

3.8 Affald

Affald opbevares og bortskaffes i henhold til kommunens regulativer.

Døde dyr placeres øst for hestestalden, se Bilag 3. Dyr opbevares primært i plastcontainere og ellers på betonspalter og overdækket med kadaverkap. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon. Der afhentes i gennemsnit ca. en gang om ugen.

Tom medicinemballage kommer i brændbart affald.

Tabel 11 viser en redegørelse for håndtering af affald. Alle mængder er skønnede.

Tabel 11. Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
-------------	-----------------	-------------	--------------	---------	----------	-----------

Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Marius Pedersen A/S	Kendes ikke	ca. 150 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Transporterer selv	Containerplads i Sønderborg Kommune	ca. 8 stk.	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Transporterer selv	Forretning, hvor ny købes	ca. 2 stk.	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Kemirum	Transporterer selv	Containerplads i Sønderborg Kommune	Normalt intet	20.01.19	05.12
Spraydåser	Maskinhus	Transporterer selv	Containerplads i Sønderborg Kommune	ca. 300 stk.	15.01.10	23.00
Kanyler i særlig beholder	I kanyleboks i stalde	Transporterer selv	Apotek	1-2 bokse	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Forrum	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 10 stk.	20.01.33	77.00
Lysstofrør mv.	Maskinhus	Transporterer selv	Containerplads i Sønderborg Kommune	ca. 30 stk.	20.01.21	79.00
Fast affald:						
Jern og metal	Ved østsiden af hestestald	HL Jern og Metal	Kendes ikke	0-1 tons	02.01.10	56.20
Tomme olietromler	Maskinhus	HL Jern og Metal	Kendes ikke	ca. 1 stk.	15 01 04	56.20
Diverse brændbart	I container syd for hestestalden	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 800 l* hver 2. uge	Afhængig af indhold	19.00
Paller	Foderlade	Transporterer selv	Containerplads i Sønderborg Kommune	ca. 50 stk.	15.01.03	62.00
Pap og papir		Sønderborg Forsyning	Afleveres via ”dagrenovations ordningen”	ca. 100 kg	15.01.01	50.00

*Affald fra ansøgers andre ejendomme samles på Svennesmølle 36.

Miljømyndighedens vurdering

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og ansøger skal selv sørge for sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Ejer skal sikre sig, at genanvendeligt affald bliver afleveret til et registreret genanvendelsesanlæg.

Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2011*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

Undtaget er dog bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*, som ikke gælder godkendelsespligtige virksomheder, og dermed ikke for denne ejendom.

For at sikre, at der ikke sker forurening på ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier, stilles der vilkår herom. Vilkårene vil være i overensstemmelse med bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*.

3.9 Råvarer og hjælpestoffer

Forbruget af energi og vand er beskrevet i afsnit 3.6.

Bekæmpelsesmidler opbevares i aflåst rum (i "Hønsehuset"). Der er betongulv og intet gulv-afløb i rummet.

Ejendommens tankanlæg fremgår af Tabel 12.

Tabel 12. Tankanlæg

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Fabrikat	Fabr. Nr.	Type godk. Nr.	Placering
Fyringsolietank	1.200 l	2009	KN Smede- og beholderfabrik	42810	50-5323	fyrtrum ved stuehuset
Dieselolietank	2.500 l	2006	Kingspan	CP-967	55-5820	maskinhuset

Alle olietanke er anmeldt til kommunen. Olietankene står på fast bund, er hævet på ben og har påfyldningsalarm. Der er pistol med automatisk stopfunktion ved fuld tank.

Olieråvarer opbevares i maskinhuset.

Halm til strøelse i staldene opbevares i foderladen.

Der opbevares intet handelsgødning på ejendommen.

Miljømyndighedens vurdering

Overjordiske olietanke er opstillet på fast gulv, hvilket sikrer mulighed for opsamling ved spild. Da dieseltanken er placeret indendørs vurderes det, at den er tilstrækkeligt sikret mod påkørsel.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord, overfladevand eller grundvand og så det er muligt at opsamle evt. spild.

Eksisterende olietank fremgår af BBR for ejendommen. Alle ændringer vedrørende etablering og sløjfning af olietanke skal anmeldes til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune vurderer, at de råvarer og hjælpestoffer, der anvendes på ejendommen ikke udgør en risiko for forurening af jord, overflade- eller grundvand under forudsætning af den oplyste driftspraksis.

3.10 Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er som sådan ikke lavet særlige foranstaltninger til at imødegå driftsforstyrrelser og uheld, men anlægget er indrettet på en måde, der bevirker at risikoen for at driftsforstyrrelser og uheld minimeres.

Overpumpning fra fortankene kan kun ske ved aktivering af kontakt inde i stalden. Der er ingen afløb i nærheden af gyllebeholderne, og før overpumpning kontrolleres om der er plads i gyllebeholderne. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn.

I forbindelse med udbringning af gylle benyttes gyllevogn med læssekran og automatisk tilbageløb.

Skulle uheldet være ude og en af gyllebeholderne bryder sammen eller overfyldes ved en fejl og gyllen løber ud på marken, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden og ud i det beskyttede vandløb syd for ejendommen. I dette tilfælde vil der iværksættes gravning af render så gyllen forhindres adgang til vandløbet. Skulle gyllen alligevel nå til vandløbet, vil overpumpning af forurenede vand ved hjælp af slamsuger iværksættes. Gyllebeholderne er omfattet af 5-års beholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

I forbindelse med fx sygdomsudbrud med efterfølgende restriktioner over for svineflytninger kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtmissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af dieselolie forventes at være meget lille. Tankningen sker på betongulv i maskinhuset uden afløb. Der forefindes altid materiale på ejendommen til opsamling/opdæmning af evt. spild.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild, samt strømsvigt mv. Beredskabsplanen vil blive holdt ajour og være tilgængelig på bedriften for alle medarbejdere.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af olie og bekæmpelsesmidler. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Der er stillet vilkår til olietanke og påfyldning af diesel i tidligere afsnit.

For at mindske risikoen for uheld som følge af spildt husdyrgødning, kemikalier mv. stilles vilkår om, at et eventuelt spild skal fjernes.

Der er udarbejdet en beredskabsplan i forbindelse med ansøgningen om godkendelse. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal være let tilgængelig og opdateres efter behov, dog mindst hvert 2. år.

4 Gødningsproduktion og -håndtering

4.1 Gødningstyper og mængder

I den ansøgte produktion produceres de mængder flydende husdyrgødning, der fremgår af nedenstående Tabel 13.

Tabel 13. Flydende husdyrgødning

Dyretype	Staldsystem	Antal	Tons gødning	Faktor	Produce-ret gylle pr. år
Søer	SvSo09-Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	510	1,68	1	857
Søer	SvSo07-Drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	457	4,67	1	2.134
Søer	SvSo01-Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	53	3,96	1	210
Smågrise (7-9 kg)	SvSm01-Toklimastald, delvis spaltegulv	17.850	0,132	0,07	160
Slagtesvin (30-110 kg)	SvSl02-Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	400	0,53	1,01	214
Samlet					3.575

Der produceres fast husdyrgødning fra heste og kvæg. Mængden fremgår af Tabel 14.

Tabel 14. Fast husdyrgødning

Dyretype	Staldsystem	Antal	Tons gødning	Faktor	Fast-gødning pr. år
Heste	Hest04-Voksen årshest over 700 kg	4	5,75	1	23 t
Ammeko	KvAm03-Dybstrøelse (helearealet)	1	6,99	1	6,99 t
Småkalv (0-6 mdr.)	KvSm01- Dybstrøelse (helearealet)	1	1,89	1	1,89 t
opdræt (6-27 mdr.)	KvKs09- Dybstrøelse (helearealet)	1	5,52	1	5,52 t
Samlet					37,40 t

Der produceres samlet ca. 37,4 ton dybstrøelse/fast gødning om året, svarende til ca. 64 m³. Kvæg og heste går ude, men har adgang til hestestalden. Dybstrøelse fra stalden kommer i gyllebeholder.

Tabel 15 viser en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres og afsættes i den ansøgte produktion. Tabellen viser også en oversigt over indholdet af kvælstof og fosfor, samt produktionens størrelse i antal DE.

Tabel 15. Oversigt over husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Svinegylle	12.321	3.104	75	133,31
Dybstrøelse	183	33	45	1,78
Afsat ved græsning	0,51	0,17		
Samlet	12.504	3.137		135,09

4.2 Opbevaring og håndtering af flydende gødning og vaskevand

Flydende husdyrgødning ledes til gyllebeholder. Oplysninger om opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 16.

Tabel 16. Oversigt over gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning

Anlæg	Kapacitet	Opført	Seneste kontrol	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	1.530 m ³	1991	2017	telt	69	69
Gyllebeholder	230 m ³	1984	2017	betonlåg	10	10
Forbeholder ved stald C	26 m ³	1991	-	betonlåg	-	-
Forbeholder ved stald A& E	16 m ³	2008	-	betonlåg	-	-
Eksisterende kanaler	400 m ³			-	-	-
"Opbevaringsaftale" Lille Mommarmarkvej 35	600 m ³	2005	2017	-	(21)	(21)
I alt	2.802 m ³	-	-	-	100	100

Ansøger har oplyst, at der tilledes ca. 92 m³ vand fra vaskeplads til gyllebeholder.

Ansøger har endvidere fratrukket: $0,4 \text{ m}^3/\text{m}^2 \times (382,5 \text{ m}^2 + 57,5 \text{ m}^2) = 176 \text{ m}^3$ på grund af overdækning på gyllebeholderne.

Til gyllebeholder ledes sammenlagt: $3.575 + 92 + 64 - 176 = 3.555 \text{ m}^3$.

Med gyllebeholdere på 1.530 m³ og 230 m³ samt kanaler mv. på ca. 442 m³, sammenlagt 2.202 m³, er der ca. 7,5 måneders opbevaringskapacitet på selve ejendommen. Der opbevares ca. 600 m³ gylle på Lille Mommarmarkvej 35. Der er således sammenlagt 9,4 måneders opbevaringskapacitet.

Ansøger oplyser følgende om bedste tilgængelige opbevaringsteknik:

For gyllebeholder gælder følgende:

- Det er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- gyllebeholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år og inspiceres visuelt
- gyllebeholderens bund og vægge er tætte og korrosionsbestandige
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- gyllebeholderne er overdækket med fast overdækning (telt/betonlåg)
- gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.
- der er ingen spjæld , men alt gylle overpumpes via neddykket rør
- der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle til gyllevogn.

På baggrund af ovenstående vurderer ansøger, at der anvendes BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende håndtering af flydende husdyrgødning er tilstrækkelige til at regulere opbevaring og håndtering af husdyrgødning og vand.

Der fastsættes vilkår for fast overdækning på gyllebeholderne, da det er en del af virkemidlerne for overholdelse af emissionsgrænserne for ammoniakemission. Vilkårene fastsættes i overensstemmelse med de vejledende vilkår i Miljøstyrelsens Teknologiblad for Fast overdækning af gyllebeholder.

For at undgå spild af gylle ved udkørsel, stilles der vilkår til, at der skal etableres en fyldeplads ved gyllebeholderen, hvis gyllevognene ikke fyldes med et selvlæssende fyldetårn. Der stilles også vilkår til, at håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn.

4.3 Fast gødning og dybstrøelse

Der produceres samlet ca. 37,4 ton dybstrøelse/fast gødning om året, svarende til ca. 64 m³. Kvæg og heste går ude, men har adgang til hestestalden. Dybstrøelse fra stalden kommer i gyllebeholder.

Miljømyndighedens vurdering

Der vil være en mindre mængde fast gødning/dybstrøelse, idet dyrene går ude. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at det er BAT-standard med hensyn til opbevaring af fast husdyrgødning for den aktuelle størrelse og type af husdyrbrug, når dybstrøelsen tilsættes gyllebeholder. Dette fastholdes ved vilkår.

5 Forurening og gener fra husdyrbruget

5.1 Ammoniak og natur

Ammoniakreduktionskravet

Fordampningen af ammoniak fra anlægget vil ske fra stalde og lagre af husdyrgødning. Beregninger, der er foretaget ud fra Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem viser, at fordampningen af ammoniak fra den ansøgte drift er på 1.664,3 kg NH₃-N pr. år.

I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav til reduktion på 30 % af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt.

Ansøger har valgt følgende virkemidler til indretning og drift til opfyldelse af krav til max. næringsstoffab og reduktion af ammoniakfordampning:

- 129,5 gram råprotein/FE til søerne
- Fast overdækning på de to gyllebeholdere.

Miljømyndighedens vurdering

Ansøgningen er indsendt med et krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen. Ammoniakreduktionskravet er opfyldt. Sønderborg Kommune vurderer, at kravet om ammoniakreduktion er opfyldt ved anvendelse af 129,5 gram råprotein/FE til søerne og fast overdækning på de to gyllebeholdere.

Vurderingen er foretaget på baggrund af de tal, som fremgår af ansøgningsskemaet. Vilkår til overholdelse af det generelle ammoniakreduktionskrav er stillet i de øvrige afsnit.

Beskyttelse af naturarealer

Sønderborg Kommune har kortlagt naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven samt ammoniakfølsomme skove nær anlægget ved en luftfotogennemgang, og enkelte ved nærmere feltbesigtigelse. Naturtyperne er vist i Tabel 17 og på et kort i Bilag 7

Afsnittet her beskriver nærliggende beskyttet natur samt skove der ikke hører under Natura 2000 områder. For nærmere beskrivelse og vurdering iht. beskyttet natur i nærliggende Natura 2000 områder se efterfølgende afsnit om Natura 2000.

Tabel 17. Definerings af beskyttet natur

Naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven	Arealer beskyttet af national lovgivning. Enge, moser, heder og overdrev på 2.500 m ² (for de enkelte området eller i sammenhæng med hinanden) eller søer på 100 m ² inklusiv fugtig bredvegetation. De beskyttede arealer har indhold af plante- og dyreliv karakteristisk for naturtypen. Naturtyperne er beskyttet mod alle tilstandsændringer. Registreringen af beskyttet natur er kun vejledende, hvorfor Kommunen skal høres i de konkrete tilfælde.
Natura 2000 naturtyper	Arealer beskyttet af international lovgivning. Udpegede naturarealer, der skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Kategorisering af naturtyper

En øget ammoniakdeposition påvirker naturarealer. Vurderingen om hvorvidt, der kan stilles konkrete krav til ammoniakemissionen, afhænger af hvilken kategori naturtypen hører under. De forskellige kategorier beskrives herunder, og kan ses i Tabel 18.

Kategori 1, 2 hører under husdyrgodkendelseslovens § 7. Kategori 3 er beskrevet i § 27 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. For de naturtyper der hører under kategori 1-3, kan der stilles krav om specifikt maksimal værdi for samlet ammoniakdeposition.

Enge og søer hører ikke under en kategori, men for beskyttede naturtyper generelt, skal det vurderes om en ekstra kvælstoftilførsel kan forårsage en ændring af naturtilstanden. En næringsstofberigelse kan forårsage den tilstandsændring, at kvælstofelskende planter bliver dominerende og udkonkurrerer mere følsomme plantearter. Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske en tilstandsændring uden dispensation fra Kommunen. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation til en tilstandsændring i beskyttet natur.

Tabel 18. Kategorisering af naturarealer.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse
Kategori 1	Natura 2000 naturtyper
Kategori 2	Beskyttede heder, højmoser, lobeliesøer > 10 ha og overdrev > 2,5 ha.
Kategori 3	Beskyttede heder, moser, overdrev samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skoven opfylde mindst et af følgende tre kriterier: 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25 og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Enge og søer

Tålegrænser for naturtyper

Tålegrænser for de forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald varierer jf. Vejledning om godkendelse af husdyrbrug. Se Tabel 19.

Tabel 19. Tålegrænser for forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald (Faglig rapport fra arbejdsgruppen om ammoniak Faglig rapport fra DMU, nr. 568 2006)

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	Sure overdrev 10-20, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	10-25	klit 10-20, fugtige klitlavninger 10-25
Hede	10-25	tør hede 10-20, våd hede 15-25
Fersk eng	15-25	
Strandeng	30-40	
Mose (og kær)	5-25	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25
Løvskov	10-20	
Nåleskov	10-20	

Baggrundsniveauet for kvælstofbelastningen ligger i Sønderborg Kommune på 16-21 kg N/ha/år.

Ammoniakdepositionskrav

Nedenstående Tabel 20 viser specifikke krav om maksimal merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Tabel 20. Krav til maksimal ammoniakdeposition i kategori 1-3.

Naturtyper med fastsat beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveauer
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. depositions skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 m + Antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 m + Antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 m + Antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1.000 m + Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover 1000 m +	

Naturområder ved Svennesmølle 36

Sønderborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af de mulige påvirkninger af naturen i nærområdet til ejendommen på Svennesmølle 36. Vurderingen tager udgangspunkt i beregninger af kvælstofdeposition til de enkelte naturområder. I de tilfælde, hvor det på baggrund af beregningerne vurderes nødvendigt, er der foretaget besigtigelser af naturområderne.

Der findes i nærområdet til Svennesmølle 36 en række naturarealer. De naturarealer der ligger nærmest, er ammoniakfølsomme skove (kategori 3) og beskyttede enge og søer.

Tabel 21 viser en oversigt over udvalgte naturarealer i kategori 1-3 samt søer og enge tæt ved Svennesmølle 36, hvortil der er beregnet værdier for kvælstofpåvirkning af arealerne. Beregningerne af ammoniakdeposition er foretaget i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

De nævnte naturtyper, sø, eng, mose og overdrev er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Tabel 21. Oversigt over udvalgte naturarealer i kategori 1-3 samt søer og enge tæt ved Svennesmølle 36.

Ikke besigtigede arealer er beskrevet med bogstav. Arealer der er besigtiget i forbindelse med den konkrete sag eller tidligere har en talværdi.

Naturpunkt	Naturtype	§ 7 natur	Bilag IV arter	Afstand (m)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Total (kg N/ha/år)
522	Mose/potentiel ammoniak følsom skov	Kat. 3		210	0,0	0,8
518	Mose	Kat. 3		380	0,0	0,4
519	Eng			380	0,0	0,4
1747	Sø			445	0,0	0,2
A	Overdrev	Kat. 2		6,5 km	0,0	0,0
Natura 2000	Natura 2000: Augustenborg Skov	Kat. 1		11,3 km	0,0	0,0

Beregnete værdier for ammoniakdeposition til naturarealer

Kategori 1

Natur i internationalt beskyttede naturområder er behandlet i afsnittet vedr. Natura 2000.

Kategori 2

Efter en gennemgang af luftfotos er det registreret, at nærmeste § 7 kategori 2 arealer, beskyttede overdrev > 2,5 ha, findes 6,5 km fra ejendommen (naturpunkt A). Beregninger viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år. På baggrund af gennemgang af luftfotos afvises det, at der findes kategori 2 natur nærmere Svennesmølle 36 end den nævnte.

Kategori 3

Inden for nærområde til Svennesmølle 36 er der registreret flere naturtyper tilhørende kategori 3, hhv. mose og potentiel ammoniakfølsom skov.

Nærmeste kategori 3 moser og potentiel ammoniakfølsom skov ligger 210 til 380 m fra anlægget (naturpunkt 522 og 518). Den beregnede merdeposition er 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttede enge og søer

Nærmeste eng ligger 380 meter fra anlægget (naturpunkt 519). Nærmeste sø ligger ca. 445 meter fra anlægget (naturpunkt 1747). Den beregnede merdeposition er på 0,0 kg N/ha/år til begge naturpunkter.

Miljømyndighedens vurdering

Kategori 2 natur

Sønderborg Kommune har foretaget beregninger til det nærmeste kategori 2 areal, der viser en merdepositionen på 0,0 kg N/ha/år. Sønderborg Kommune vurderer, at disse overdrevsarealer ikke vil blive påvirket af deposition af ammoniak fra anlægget.

Beskyttede moser og potentiel ammoniakfølsom skov

Den beregnede merdeposition til moser og potentiel ammoniakfølsom skov er 0,0 kg N/ha/år. Pga. den lave merdeposition til skoven, er der ikke taget stilling til om skoven er ammoniakfølsom. Sønderborg Kommune vurderer, at der med den beregnede merdeposition, ikke sker påvirkning af naturarealerne.

Beskyttet eng og sø

Den beregnede merdeposition er 0,0 kg N/ha/år. Sønderborg Kommune vurderer, at der med den beregnede merdeposition, ikke sker påvirkninger af naturarealerne.

Natura 2000 (kategori 1 natur)

I Sønderborg Kommune er der 3 terrestriske Natura 2000 områder. Områderne er udpeget for at bevare særligt beskyttelseskrævende arter og naturtyper. For de enkelte naturtyper er der opstillet en tålegrænse for ammoniakdeposition. Fælles for naturtyperne i de 3 terrestriske – skov Natura 2000 områder gælder, at de hovedsageligt har et tålegrænseinterval på 10 – 20 kg N/år/ha.

Baggrundsbelastningen for Sønderborg Kommune ligger et sted mellem 16 – 21 kg N/år/ha. For mange naturtyper overskrider depositionen således naturtypernes øvre tålegrænse.

Det fremgår af DMU- Rapporten ”Kriterier for gunstig bevaringsstatus”, at tålegrænsen for skovnaturtyperne ikke må overskrides (DMU 2003).

Der er foretaget en omfattende vurdering påvirkning fra husdyrbrug nær Natura 2000 habitatområder i Sønderborg Kommune ved hjælp af særlige beregninger fra DMU (DMU rapport nr.774, 2010).

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Svennesmølle 36 er Augustenborg Skov (N105) som ligger ca. 11,3 km nordvest for anlægget.

DMU-rapporten indeholder beregninger på kvælstofbelastning til lokaliteter indenfor de to Natura 2000 områder der ligger nærmest Svennesmølle 36.

Beregninger fra DMU-rapporten viser, at kvælstof tålegrænserne for Natura 2000 naturtyper generelt er overskredet. Til lokalitet nærmest anlægget i N105 (naturtype løvskov, tålegrænse 10-20 kg N/ha/år), er der en beregnet totalafsætning af kvælstof på 26 kg N/ha/år.

Naturtyperne i Natura 2000 området er omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som kategori 1 natur. Efter lovgivningen er den maksimalt tilladelige merdeposition 0,2 kg N/ha/år.

Udpegningsgrundlaget og truslerne for gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter fremgår af nedenstående Tabel 22. Data er hentet fra Natura 2000 planerne (2016) og basisanalyser (2014).

Tabel 22. Natura 2000 område 105, Augustenborg Skov

Habitatnaturtype/-art	Trussel
Næringsrig sø	Tilgroning
Bøg på muld	Næringsstofbelastning
Ege-blandskov	Næringsstofbelastning
Elle- og askeskov	Næringsstofbelastning, uhensigtsmæssig hydrologi

Miljømyndighedens vurdering

Naturtyperne på udpegningsgrundlaget til N105 har tålegrænser i intervallet 10 – 20 kg N/ha/år. Tålegrænserne for samtlige naturtyper i N105 er overskredet. DMU beregninger viser, at de lokale kilder kan udgøre op mod 4 – 6 kg N/ha/år. Ved at fjerne bidrag fra lokale kilder nærmer depositionen sig tålegrænseintervallernes øvre grænseværdi. Der er således ikke tvivl om at lokale kilder er et vigtigt indsatsområde ved opnåelse af gunstig bevaringsstatus.

Den beregnede påvirkning med kvælstof fra Svennesmølle 36 af de enkelte naturtyper i N104 og N83 viser, at der teoretisk set ikke sker nogen belastning af Natura 2000 området. Depositionen aftager endvidere hurtigt ind i habitatområdet pga. skovens ruhed og den deraf afledte øgede depositionshastighed samt øget opblanding i luften som funktion af afstanden fra kilden. Således er det teoretisk set ikke muligt at påvise nogen negativ effekt på naturtypernes integritet som følge af det ansøgte projekt på Svennesmølle 36.

Sønderborg Kommune vurderer på den baggrund, at projektet ved Svennesmølle 36 ikke udgør en trussel mod opnåelse af gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV-arter

Af faglig rapport fra DMU nr. 635 (håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV) fremgår en oversigt over arters udbredelse i grid på 10 x 10 km fordelt over hele landet. Af listen og ud fra kommunens egne registreringer fremgår det, at følgende arter er registreret i nærområdet til Svennesmølle 36:

Sydflagermus	(Eptesicus serotinus)
Løvfrø	(Hyla arborea)
Stor Vandsalamander	(Triturus cristatus)
Spidssnudet frø	(Rana arvalis)
Markfirben	(Lacerta agilis)

Sønderborg kommune har få konkrete oplysninger om forekomst af særligt beskyttede arter. Ved naturpunkt 1419 er der tidligere registreret løvfrø.

Miljømyndighedens vurdering

Flagermus-arterne anvender gamle, hule træer og bygninger som f.eks. lader som dagskjul og i visse tilfælde også som yngle- og overvintringssted. Fødesøgning finder sted i det åbne land, langs skovbryn, i haver og over vandområder.

Sønderborg Kommune har ikke konkrete oplysninger om forekomster, men vurderer at der i området kan være gamle træer eller eksisterende bygninger med mulige dagskjul eller fødesøgningsmuligheder for flagermus over det åbne land.

Sønderborg kommune vurderer at flere af områdets søer kan være egnede levesteder for padder heriblandt arter beskyttet under habitatdirektivet.

Rødlistede dyr og planter

”Rødliste 2007” er en fortegnelse over forsvundne, truede, sårbare og sjældne plante- og dyrearter i Danmark. Formålet med listen er dels at danne grundlag for arbejdet med at opretholde naturens mangfoldighed i Danmark og dels opfylde internationale forpligtelser i forhold til Biodiversitetskonventionen.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af rødlistede dyr og planter i området.

Økologiske forbindelseslinjer – korridorer

De tilbageværende landskabselementer så som levende hegn, beskyttede sten- og jorddiger, småskove, mindre moser og vandhuller danner vigtige spredningsveje og levesteder for områdets dyre og planteliv.

Miljømyndighedens vurdering

I området omkring Svennesmølle 36 er der ledelinjer for dyr og planter i form af vandløb, søer, skov, diger og levende hegn. Sønderborg kommune vurderer, at projektet på Svennesmølle 36 ikke påvirker disse ledelinjer negativt, idet udvidelsen sker i tilknytning til de eksisterende bygninger.

5.2 Lugt

Produktionen kan medføre lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, som er beboelses- og andre landbrugsejendomme.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se **Tabel 23** nedenfor. I tabellen fremgår den ukorrigerede geneafstand fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt korrigeret geneafstand til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret vindretning.

Afstandskrav med hensyn til lugtgener skal måles til staldanlæggets lugtmæssige centrum.

Resultatet af lugtberegningerne fremgår af **Tabel 23**.

Tabel 23. Oversigt lugtberegning

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Svennesmølle 34	0	FMK	11,31	11,31	11,31	11,31	130,59	Nej	Ja
+ Mommarkvej 382 (lokalplangrænse)	0	FMK	68,41	52,86	68,41	52,86	234,22	Nej	Ja
+ Mommarkvej 382 (lokalplangrænse)	0	FMK	39,91	0,00*	39,91	0,00*	236,01	Nej	Ja
+ Mommark, Lysabild, sommerhusområde	0	FMK	350,79	335,53	350,79	335,53	1.197,96	Ja	Ja
+ Tandslet Ejerlav, Tandslet	0	FMK	350,79	335,53	350,79	335,53	3.223,45	Ja	Ja

0.00* = Geneafstand kunne ikke beregnes da samlet antal dyr falder under spredningskurven.

Den beregnede gennemsnitlige afstand fra staldene til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Svennesmølle 34) er ca. 130 meter, mens den beregnede geneafstand (den afstand, der minimum skal være for at produktionen kan godkendes) for den ansøgte produktion er beregnet til 111 m til nabobeboelse¹. Geneafstandskrav for lugt til enkeltbolig er dermed overholdt.

Punkt for nærmeste samlede bebyggelse er placeret ved grænsen til Lokalplan for Maritimt Feriecenter ved Mommark, Mommarkvej 382. Den ukorrigerede geneafstand til samlet bebyggelse er beregnet til 197 meter¹. Lugtgenekravet er dermed overholdt.

Der er foretaget lugtberegninger for byzone i Tandslet og sommerhusområde ved Lysabild, se Figur 2. Ukorrigeret geneafstand er ca. 350 meter. Lugtgenekravet er dermed også overholdt i byzone.

¹ Der er en fejl i udskriften fra Husdyrgodkendelse.dk, som angiver 11.31 meter samlet (svarende til hestestalden). Den oplyste afstand på 111 meter svarer til korrigeret geneafstand fra stald G+K, som giver den længste afstand. Ansøger har udført en testberegning med en nabo tæt på, her giver husdyrgodkendelse.dk en korrigeret geneafstand på 110,93 meter. Den udfoldede tabel er indsat som Bilag 5. Tilsvarende gør sig gældende for samlet bebyggelse, mens resultatet for byzone og sommerhusområde vises rigtigt.

Der opsat ca. 50 rottekasser (klapfælder/giftkasser afhængigt af behov) rundt omkring på ejendommen. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig, og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke medfører risiko for tilhold af skadedyr og forekomst af fluer. Der er stillet vilkår til, at bekæmpelse af fluer og skadedyr skal ske med udgangspunkt i Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Det specificeres yderligere i vilkåret, at kommunen har mulighed for at meddele påbud, hvis generne fra fluer og skadedyr vurderes væsentlige.

Opbevaring af foder samt rengøring af arealer omkring fodersiloer skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

5.4 Transport

Til- og frakørsel sker ad indkørslerne fra Svennesmølle. Transporterne sker typisk i dagtimerne.

Antal transporter før og efter udvidelsen er vist i Tabel 24.

Tabel 24. Oversigt over skønnede antal transporter årligt .

Transporter	Nudrift Antal/år	Ansøgt drift Antal/år
Gyllekørsel med 25 tons gyllevogn	ca. 140	ca. 145
Levering af polte (traktor og vogn)	ca. 4	ca. 4
Afhentning af smågrise (traktor og vogn eller lastbil)	ca. 104	ca. 52
Levering af foder (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Afhentning af husholdningsaffald (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Kørsel til containerplads (personbil)	ca. 26	ca. 26
Levering af fyringsolie og diesel (lastbil)	ca. 14	ca. 14
Indkørsel af halm (traktor og vogn)	ca. 1	ca. 1
I alt	ca. 393	ca. 346

Grunden til at antal transporter falder, er, at der ikke længere er behov for at flytte dyr så ofte. Nu skal der løbende flyttes grise fra farestaldene, mens der, efter babystalden er etableret, kan flyttes af færre omgange.

Herudover vil der blive kørsel i personbil i forbindelse med dyrlægebesøg og andre kontroller samt til og frakørsel af (1-2 gange om dagen).

Der vil normalt blive kørt gødning ud dels i marts/april måned og dels i august måned. Når der flyttes gylle sker det normalt i november/december måned.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og dyretransporter passerer tæt bebyggede områder, afhænger af den rute som hhv. foderfirma / chauffør vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Størstedelen af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18), mens der i forbindelse med udbringning af gylle og i høst vil kunne foregå transporter i aften- og nattimerne.

Miljømyndighedens vurdering

Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af Husgodkendelsesloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Kommunen kan stille vilkår om, hvilke ind- og udkørsler (overgangen fra offentlig vej til selve anlæggene) ansøger skal anvende. Ved anvendelse af den beskrevne ind-/udkørsel til anlæggene vurderes disse at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og i forhold til trafik hensyn. Der stilles derfor ikke vilkår hertil.

Sønderborg Kommune vurderer, at de anførte transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne type husdyrproduktion.

Intern trafik på ejendommen vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Der stilles ingen vilkår til kørselsveje.

5.5 Støj

Der er god afstand til naboejendomme, der ikke er ejede af bedriften selv, og ansøger vurderer at støj fra produktionsanlægget ikke vil medføre anledning til væsentlig gene for naboer.

De væsentligste støjkluder er angivet i Tabel 25.

Tabel 25. Oversigt over støjkluder og deres placering

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På stalddagene	Hele døgnet
Indblæsning af foder	Foderlade	ca. 1/2-1 time ad gangen
Foderanlæg	I foderlade og stald A	2 gange i løbet af dagstimerne

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkluder. Ansøger skønner ikke, at det er nødvendigt grundet anlæggets placering fra naboer og arten af støjkluderne.

Miljømyndighedens vurdering

Ejendommen ligger i det åbne land, som er udlagt til landbrugsområde.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjmålinger eller -beregninger.

Sønderborg Kommune vurderer, at da anlægget ligger i landzone må naboer påregne støjgener i mindre grad fra landbrugsproduktionen.

Der fastsættes de generelle støjgrænser for virksomheden i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. I tilfælde af, at det på et senere tidspunkt findes nødvendigt (fx pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene kan overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes.

Støjvilkår for en landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

5.6 Støv fra anlæg og maskiner

Aflæsning af korn og foder kan medføre støv. Da foderet blæses ind i siloer i foderladen forekommer der ikke væsentlige støvgener udenfor ejendommens egne arealer.

I forbindelse med gyllekørsel mv. kan der forekomme ophvirvling af støv på veje. Der fejes på veje efter kørsel, hvis der er behov.

Miljømyndighedens vurdering

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige gener. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Kommunen vurderer, at afstanden fra staldanlæggene og til de nærmeste beboelser er så stor, at støv fra anlæggene ikke vil medføre gener.

5.7 Lys

Der er opsat udendørs belysning ved stuehuset. Lyset tændes og slukkes manuelt. Lys vil ikke kunne genere naboer pga. afstand, placering og art af belysningen.

Miljømyndighedens vurdering

Anlægget vurderes ikke at give lysgener for omboende. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille vilkår.

6 Bedste tilgængelige teknik

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik på husdyrbruget. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Der er BAT for følgende områder:

- Foder, se afsnit 3.5
- Staldindretning, se afsnit 3.3
- Forbrug af vand og energi, se afsnit 3.6
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning - se afsnit 4.2 og 4.3
- Management (ledelses- og kontrolfunktioner) behandles herunder.

BAT for Management

BAT indenfor management / godt landmandsskab er i BAT-konklusionen for intensiv opdræt af fjerkræ eller svin defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og vilkårene heri.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber for både brug af handelsgødning og husdyrgødning.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Der føres ikke løbende journal over energi- og vandforbrug, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tæt beboede områder mm.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der er lavet APV på ejendommen.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der er ikke udarbejdet egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere. Der er pt. 2½ ansatte på bedriften. Der afholdes løbende møder med personalet, hvor eventuelle problemer drøftes, så der kan blive fulgt op, hvor der er behov.

Ansøger deltager i erfagruppe med andre landmænd og har fast aftale om sundhedsrådgivning med dyrlæge. Dyrlæge tilkaldes endvidere efter behov for at behandle syge dyr.

På baggrund af ovenstående vurderer ansøger, at der bruges BAT indenfor management.

Miljømyndighedens vurdering

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017), at Kommunalbestyrelsen skal anvende BAT-standardvilkårene og lægge relevante BAT-konklusioner til grund i forbindelse med godkendelse og revurdering af IE-husdyrbrug, når de relevante BAT-konklusioner er vedtaget.

Denne ejendom er ikke et IE-husdyrbrug på grund af størrelsen. Der er dog taget udgangspunkt i de gældende BAT-referencedokumenter for opdræt af fjerkræ og svin i vurderingerne af BAT.

Management

Ansøger har redegjort for implementeringen af BAT i forhold til Management. Der er stillet en række vilkår i de øvrige BAT-afsnit: der skal bl.a. registreres vand- og elforbrug.

Endvidere er der stillet vilkår til at der skal forefindes en beredskabsplan, som skal opdateres minimum hvert 2. år. Kommunen vurderer, at ansøger lever op til BAT for Management, når de enkelte vilkår efterleves.

Staldindretning

Staldindretning svarer til BAT.

Anlægget indeholder udelukkende stalde med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2.-3. uge fra den enkelte stald på en hverdag. En stald udsluses ad gangen og udslusning kan således ske flere dage i træk.

Foder

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Ansøger har valgt følgende virkemidler til opfyldelse af krav til max. næringsstofftab og reduktion af ammoniakfordampning:

- 129,5 gram råprotein/FE til søerne.

Forbrug af vand og energi

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker i forhold til en eksisterende ejendom. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Flydende gødning opbevares i gyllebeholder, og dybstrøelse fra hestestalden tilsættes gyllebeholderne. Der opbevares ikke fast gødning i markstak.

Ansøger har valgt følgende virkemidler til indretning og drift til opfyldelse af krav til max. næringsstofftab og reduktion af ammoniakfordampning:

- Fast overdækning på de to gyllebeholdere.

Miljømyndighedens samlede vurdering

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik på husdyrbrug. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er stillet i miljøgodkendelsen i relation til BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er overholdt.

7 Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Unødvendige olietanke vil blive sløjfet.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Der stilles vilkår om, hvordan stedet bringes tilbage til en tilfredsstillende stand.

Det vurderes således, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til eventuel forureningsfare ved ophør af husdyrbruget.

8 Egenkontrol og dokumentation

Ansøger oplyser, at der udføres følgende registreringer og kontrol:

- Der bliver registreret dyr i CHR.
- Der bliver ført journal over antal dyr bortskaffet til DAKA, antal flyttede dyr samt antal dyr sendt til slagteri
- Før udslusning af gylle fra stalde til gyllebeholder bliver det tjekket om der er plads.
- Gyllepumpning til gyllevogn overvåges.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet
- Der bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner

Ansøger har herudover ingen yderligere forslag til egenkontrol. Så vidt muligt vil det gerne undgås, at skulle føre udførlige driftsjournaler, da der ikke bruges flere end de nødvendige ressourcer i form af råvarer, hjælpestoffer, energi osv.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som er stillet i denne godkendelse som udgangspunkt vil være tilstrækkelige til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse.

9 Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Nabo- og partshøring

Et resume og et link til udkastet til miljøgodkendelse blev den 18. oktober 2017 udsendt til høring hos naboer inden for konsekvensområdet for lugt (456 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent. Et resume og et link til udkast af denne godkendelse er sendt i partshøring hos:

- Ansøger Jens Chrestian Jensen
- Konsulent Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd

Ejere og lejere af følgende adresser:

- Svennesmølle 34, 6470 Sydals
- Svennesmølle 36, 6470 Sydals
- Svennesmølle 42, 6470 Sydals

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med den 8. november 2017. Nabohøringen/partshøringen gav ingen kommentarer.

Annoncering af afgørelse

Afgørelsen om godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 14. november 2017 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Denne godkendelse er meddelt i overensstemmelse med kapitel 3 § 11 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Miljøministeriets lov nr. 442 af 13. maj 2016).

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug §§ 84 – 87.

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes via Klageportalen på www.borger.dk. På www.borger.dk klikker du på fanen [Miljø og energi] i venstre side. Her vælger du først [Forurening] og derefter [Landbrug og forurening]. På siden 'Landbrug og forurening' klikker du på [Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet] under selvbetjening midt på siden. Her skal du logge ind med dit NemID og følge vejledningen. Du kan nu uploade dokumenter og billeder eller skrive direkte i et tekstfelt. Klagen sendes også automatisk gennem klageportalen til den myndighed, som har truffet afgørelsen.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 12. december 2017.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

10 Konklusion

Sønderborg Kommune godkender hermed en husdyrproduktion på i alt 510 årssøer, 400 slagtesvin (30-110 kg), 17.850 smågrise (7-9 kg), 10 høns, 4 heste (700 kg), 1 ammeko, 1 kvie og 1 småkalv (0-6 mdr.), svarende til 136,85 DE på ejendommen Svennesmølle 36, 6470 Sydals tilhørende CVR-nr. 27764827.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 11, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af etableringen.

De stillede vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med udvidelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrbrugslovens § 39.

11 Generelt

Meddelelse om miljøgodkendelse i henhold til Husdyrbruglovens § 11, stk. 2 for Svenesmølle 36, 6470 Sydals, annonceres på Sønderborg Kommunes hjemmeside den 14. november 2017.

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentligt, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsens udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Godkendelsen omfatter udelukkende forholdet til miljølovgivningen. Andre godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (fx byggeloven, planloven, m.v.) skal søges separat.

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, skal dette godkendes af Sønderborg Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug).

Torben Kobberv
Erhverv og Affald
Sønderborg Kommune

12 VILKÅR

12.1 GENERELT

1. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden:
 - om besætningens/produktionens størrelse 14. november 2023 (6 år efter godkendelsens dato), eller

12.2 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentation for overholdelse af vilkår 2-7 skal noteres i en **driftsjournal**, der skal opbevares på bedriften i minimum 5 år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dyreholdet

2. Følgende skal noteres for dyreholdet:
 - Dyreholdets størrelse de sidste 3 år
 - Husdyrindberetning
 - Kvitteringer for afhentning af affald
 - Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
 - Diverse logbøger

Ventilation

3. Det skal noteres, hvornår der er foretaget kontrol og rengøring af ventilationen.

Forbrug af ressourcer

4. Vandforbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.
5. El-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt, (f.eks. ved kvittering fra elselskabet).

Foder

6. Følgende skal noteres til kontrol af fodring:
 - Antal årssøer
 - Antal fravænnede pr. årssø
 - Fravænningsalder og -vægt
 - Foderforbrug pr. årssø
 - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE_{so} i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.
7. Mængden af forbrugt husdyrfoder skal registreres årligt.

12.3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

8. Den nye babystald skal opføres som beskrevet i ansøgningen mht. farver og materialevalg.
9. Bygningshøjden på babystalden må ikke overstige 3,5 meter.
10. Babystalden skal placeres mindst 6 meter fra rørlagt vandløb. Det rørlagte vandløb må ikke beskadiges.

12.4 HUSDYRHOLDET, STALDANLÆG OG DRIFT

Husdyrholdet og staldanlæg

11. Dyreholdets omfang og sammensætning, samt fordeling i de enkelte staldafsnit må pr. planperiode ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel, dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 8.
Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1, afsnit H til bekendtgørelse nr. 374 af 19. april 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Ved ændringer i dyreenhedsomregningsfaktorerne er det antallet af individer, der er givet miljøgodkendelse til.

Staldafsnit	Dyrehold	Staldsystem	Ansøgt drift		
			Stipladser	Antal dyr	DE
Babystald	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	300	2.958	1,17
A	Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	42	152	10,31
	Slagtesvin (50-110 kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv			
	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	450	4.438	1,75
Hestestald	Årshest over 700 kg		4	4	2,11
	Kvier (6-27 mdr) Tung race	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,48
	Ammeko, Tung race	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,62
	Småkalve (0-6 mdr.)	Dybstrøelse (Hele arealet)		1	0,27
Hønseshus	Årshøne, konsumæg	Gulvdrift – uden gødningskumme + udeareal	10	10	0,06
G+K	Søer	Farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	99	358	24,28
	Smågrise (7-9 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	1060	10.454	4,13
F	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	74	102	16,14
E	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	109	151	23,9
	Slagtesvin (90-110kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	100	400	3,55
D	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	74	102	16,14

C	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	74	102	16,14
B	Søer	Løbe-/drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	38	56	8,39
Karantænestald	Slagtesvin (30-90 kg)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	100	400	7,39
I alt					136,85

12. Der tillades inden for de enkelte dyretyper afvigelser i antal DE på +/- 10 % pr. planperiode, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
13. Smågrise- og slagtesvineproduktionen skal foretages jævnt fordelt – kontinuert – hen over året.
14. Det skal sikres, at spalter etc. kontinuerligt er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.

Ventilation

15. Alle ventilationsanlæg skal jævnligt efterses og rengøres minimum årligt – for staldafsnit med holddrift skal der rengøres efter hvert hold.

Fodring

16. Den totale mængde N ab dyr pr. år, beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 12.194,2 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$((FE_{SO} \times \text{gram råprotein pr. } FE_{SO}) / 6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslikningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal årssøer*	510
Antal fravænnede grise pr. årssø	30
Fravænningsvægt	7 kg
FE _{SO}	129,5
Gram råprotein pr FE _{SO}	1.510

*reguleres af produktionsvilkår 11.

17. N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september i år 1 (første gang 2018) til 15. februar i år 3 (første gang 2020).
18. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Energi- og vandforbrug

19. Hvis husdyrbrugets elforbrug efter udvidelsen er gennemført stiger med mere end 10 % i forhold til de foregående år, skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.
20. Hvis husdyrbrugets vandforbrug efter udvidelsen er gennemført stiger med mere end 10 % i forhold til de foregående år, skal ansøger sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

Affald

21. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
22. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
23. Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
24. Oplagspladsen skal tydeligt mærkes med information om hvilke typer affald, herunder kemikalieaffald, der opbevares og hvilke forholdsregler, der skal tages ved uheld, spild og brand.
25. Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes.

Råvarer og hjælpemidler

26. Nye olieprodukter og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere som er tydeligt mærkede med indhold. De skal placeres under tag og beskyttes mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af olie og kemikalier kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak.
27. Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.

Driftsforstyrrelser eller uheld

29. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år.

30. Spild af husdyrgødning, olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på virksomheden.

12.5 GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

Flydende husdyrgødning

31. Gyllebeholderen på 1.530 m³ skal, når udvidelsen/ændringen påbegyndes, være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
32. Den eksisterende gyllebeholder på ejendommen på 230 m³ skal være forsynet med fast overdækning i form af betonlåg eller teltoverdækning med indvendigt skørt.
33. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
34. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen
35. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
36. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
37. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Fast gødning inkl. dybstrøelse

38. Dybstrøelse skal opbevares i gyllebeholderne, med mindre dybstrøelsen bringes direkte ud i marken og pløjes ned.

12.6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

39. Der skal til stadighed være rent og ryddeligt ved ejendommen, og denne må ikke give anledning til væsentlige lugt- og støvgener udenfor ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

40. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver til gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj fra anlægget og maskiner

41. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalde og gyllebeholderen, må ikke overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag-fredag	07.00-18.00	8 timer	55
Lørdag	07.00-14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00-18.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00-18.00	8 timer	45
Alle dage	18.00-22.00	1 time	45
Alle dage	22.00-07.00	1/2 time	40
Spidsværdi	22.00-07.00	-	55

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer i op til 15 meters afstand fra boligen.

42. Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj i vilkår 41 er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 914 af 27. juni 2016 om kvalitetskrav til miljømålinger.

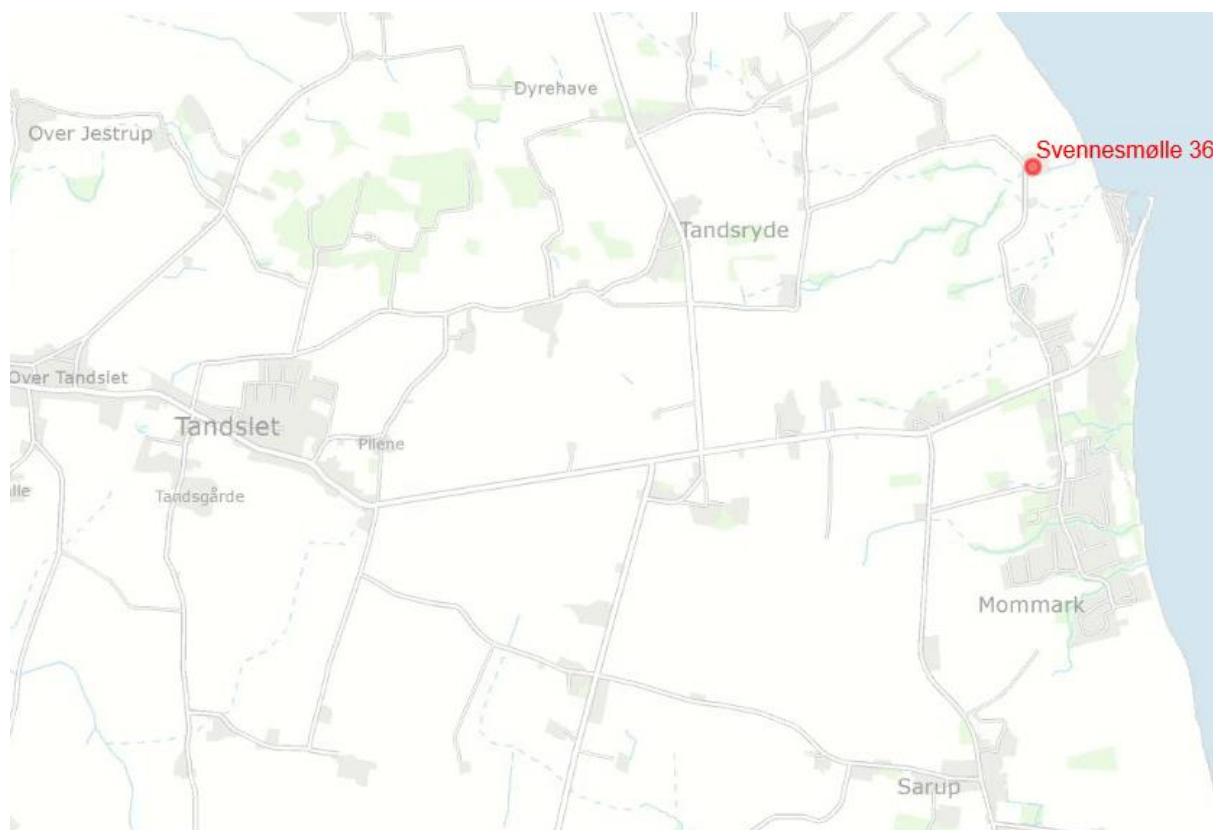
Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

12.7 HUSDYRBRUGETS OPHØR

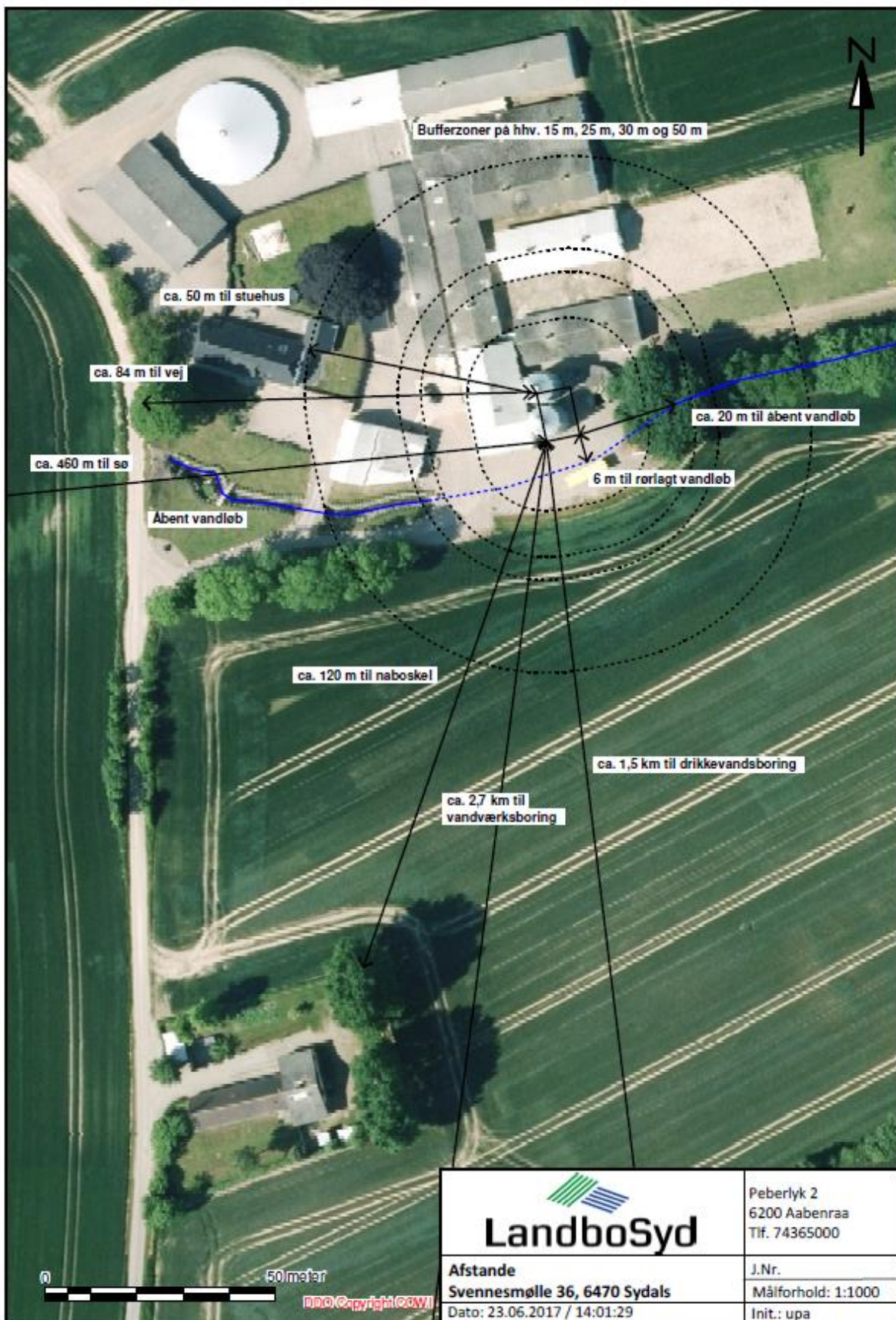
43. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Sønderborg Kommune orienteres senest 4 uger efter ophøret.
44. Ved ophør af husdyrbruget skal nedenstående forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- En oprydning i og omkring staldanlæg
 - Bortskaffelse af gødningsrester og spildevand efter gældende regler.
 - Bortskaffelse af olie, restkemikalier, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer

13 Bilag

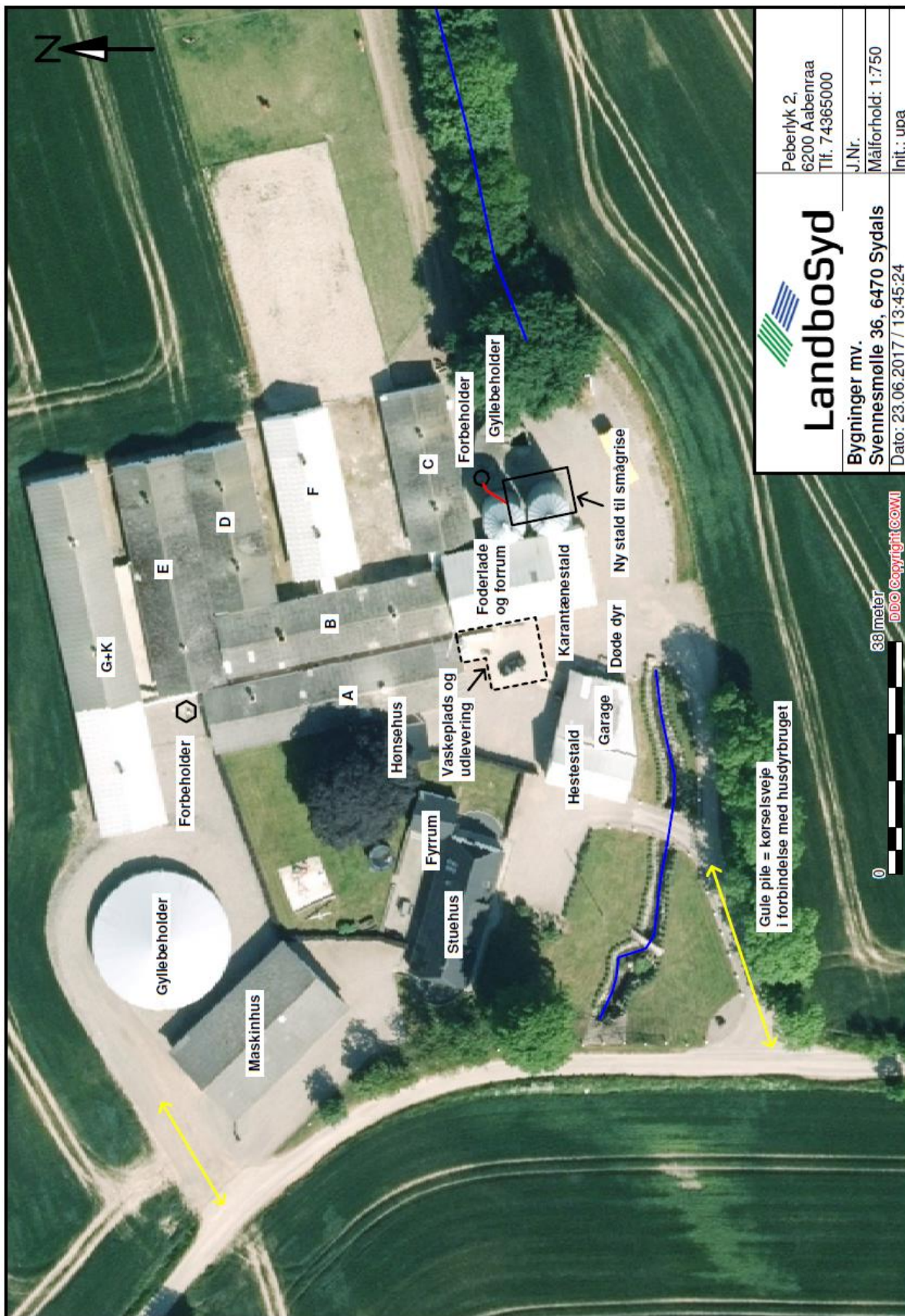
BILAG 1. OVERSIGTSKORT

BILAG 2. AFSTANDSKRAV

BILAG 3. SITUATIONSPLAN

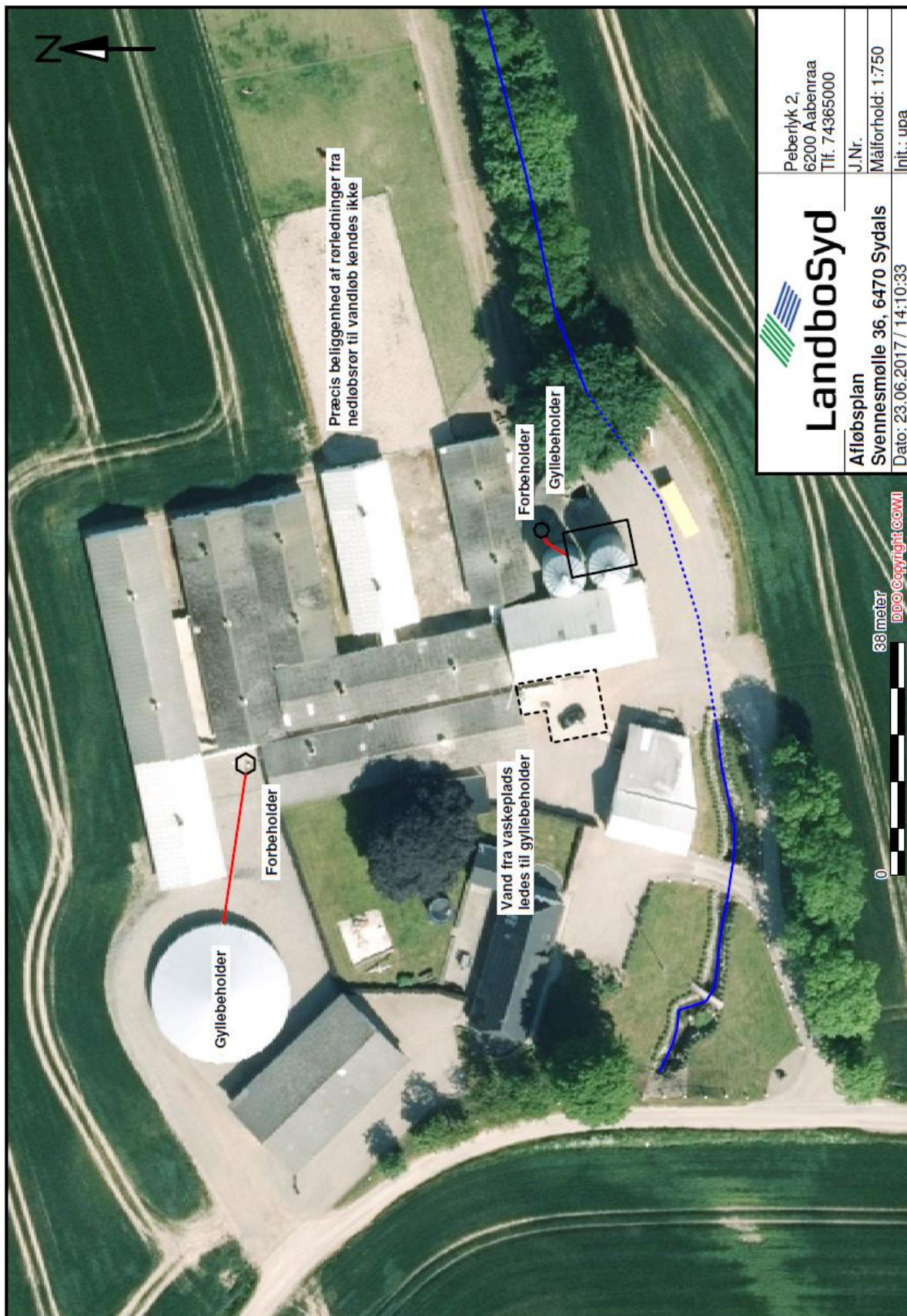

<h2>Landbosyd</h2>	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf.: 74365000
	J.Nr.: Målforhold: 1:750
Bygninger mv. Svømmemølle 36, 6470 Sydals	Dato: 23.06.2017 / 13:45:24 Init.: upa

38 meter
 © 2017 Cowi

Gule pile = kørselsveje
 i forbindelse med husdyrbruget

BILAG 4. AFLØBSFORHOLD

BILAG 5. UDSKRIFT LUGTBeregning

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
- Svennesmølle 34	0	FMK	11,31	11,31	11,31	11,31	130,59	Nej	Ja
Hestestald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	130,59	Ja	Ja
		FMK	11,31	11,31	11,31	11,31	130,59	Nej	Ja
+ Karantænestald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	137,73	Ja	Ja
		FMK	32,06	26,98	32,06	26,98	138,73	Ja	Ja
+ Ny babystald		NY	16,95	0,00*	13,56	0,00*	140,61	Ja	Ja
		FMK	39,14	26,98	39,14	26,98	141,78	Ja	Ja
+ Hønsesus		NY	16,99	0,00*	13,59	0,00*	140,64	Ja	Ja
		FMK	39,20	27,07	39,20	27,07	141,84	Ja	Ja
+ C		NY	22,52	13,97	18,02	11,18	147,53	Ja	Ja
		FMK	50,14	40,21	50,14	40,21	151,42	Ja	Ja
+ A		NY	37,65	47,07	30,12	37,65	159,92	Ja	Ja
		FMK	61,84	66,49	61,84	66,49	158,63	Ja	Ja
+ B		NY	39,20	48,45	31,36	38,76	160,84	Ja	Ja
		FMK	65,77	70,16	65,77	70,16	160,45	Ja	Ja
+ F		NY	41,91	50,71	33,53	40,57	163,32	Ja	Ja
		FMK	72,82	76,37	72,82	76,37	164,62	Ja	Ja
+ D		NY	44,47	52,62	35,58	42,09	166,42	Ja	Ja
		FMK	79,24	81,96	79,24	81,96	169,22	Ja	Ja
+ E		NY	59,72	55,06	47,77	44,05	176,70	Ja	Ja
		FMK	96,01	89,65	96,01	89,65	179,77	Ja	Ja
+ G+K		NY	71,04	67,12	56,83	53,70	189,99	Ja	Ja
		FMK	110,93	106,10	110,93	106,10	187,67	Ja	Ja
- Mommarkvej 382 (lokalplangrænse)	0	FMK	68,41	52,86	68,41	52,86	234,22	Nej	Ja
Ny babystald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	231,14	Ja	Ja
		FMK	39,91	0,00*	39,91	0,00*	231,14	Nej	Ja
+ C		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	233,78	Ja	Ja
		FMK	68,41	52,86	68,41	52,86	234,22	Nej	Ja
+ Karantænestald		NY	47,80	0,00*	47,80	0,00*	236,54	Ja	Ja
		FMK	86,74	68,49	86,74	68,49	236,32	Ja	Ja
+ F		NY	56,53	43,67	55,21	42,25	239,30	Ja	Ja
		FMK	103,00	87,00	103,00	87,00	239,82	Ja	Ja
+ D		NY	64,86	51,57	62,41	49,05	243,27	Ja	Ja
		FMK	117,03	101,80	117,03	101,80	244,44	Ja	Ja
+ B		NY	69,01	55,90	66,64	53,50	245,16	Ja	Ja
		FMK	123,62	109,31	123,62	109,31	246,53	Ja	Ja
+ Hestestald		NY	70,05	56,94	67,81	54,73	246,86	Ja	Ja
		FMK	125,24	111,14	125,24	111,14	247,09	Ja	Ja
+ E		NY	104,74	67,93	98,61	64,37	256,86	Ja	Ja
		FMK	158,03	128,55	158,03	128,55	256,54	Ja	Ja
+ A		NY	130,37	122,02	124,77	119,03	261,61	Ja	Ja
		FMK	170,63	159,32	170,63	159,32	259,13	Ja	Ja
+ Hønsesus		NY	130,41	122,07	124,81	119,08	261,61	Ja	Ja
		FMK	170,67	159,37	170,67	159,37	259,14	Ja	Ja
+ G+K		NY	179,25	172,89	167,62	163,33	272,25	Ja	Ja
		FMK	197,19	188,61	197,19	188,61	266,70	Ja	Ja

-	 Mommarkvej 382 (lokalplangrænse)	0	FMK	39,91	0,00*	39,91	0,00*	236,01	Nej	Ja
	Ny babystald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	236,01	Ja	Ja
			FMK	39,91	0,00*	39,91	0,00*	236,01	Nej	Ja
	+ Karantænestald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	239,64	Ja	Ja
			FMK	66,61	43,54	66,61	43,54	239,52	Ja	Ja
	+ C		NY	47,80	0,00*	43,02	0,00*	241,58	Ja	Ja
			FMK	86,74	68,49	86,74	68,49	242,19	Ja	Ja
	+ F		NY	56,53	43,67	50,88	39,31	246,39	Ja	Ja
			FMK	103,00	87,00	103,00	87,00	248,01	Ja	Ja
	+ Hestestald		NY	57,64	44,78	51,87	40,30	248,16	Ja	Ja
			FMK	104,95	89,29	104,95	89,29	248,62	Ja	Ja
	+ B		NY	61,92	49,29	55,72	44,36	250,66	Ja	Ja
			FMK	112,25	97,77	112,25	97,77	251,80	Ja	Ja
	+ D		NY	70,05	56,94	63,04	51,25	254,69	Ja	Ja
			FMK	125,24	111,14	125,24	111,14	256,53	Ja	Ja
	+ Høsehus		NY	70,10	57,00	63,09	51,30	254,71	Ja	Ja
			FMK	125,31	111,21	125,31	111,21	256,55	Ja	Ja
	+ A		NY	98,41	112,89	88,57	101,60	264,90	Ja	Ja
			FMK	140,86	145,70	140,86	145,70	261,89	Ja	Ja
	+ E		NY	130,41	122,07	117,37	109,86	271,69	Ja	Ja
			FMK	170,67	159,37	170,67	159,37	270,40	Ja	Ja
	+ G+K		NY	179,25	172,89	161,33	155,60	284,62	Ja	Ja
			FMK	197,19	188,61	197,19	188,61	279,16	Ja	Ja
-	 Mommark, Lysabild, sommerhusområde	0	FMK	350,79	335,53	350,79	335,53	1.197,96	Ja	Ja
	Karantænestald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	1.148,29	Ja	Ja
			FMK	94,87	77,46	94,87	77,46	1.148,29	Ja	Ja
	+ Hestestald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	1.148,76	Ja	Ja
			FMK	101,39	85,32	101,39	85,32	1.148,54	Ja	Ja
	+ Ny babystald		NY	53,37	0,00*	50,71	0,00*	1.149,43	Ja	Ja
			FMK	123,77	85,32	123,77	85,32	1.149,40	Ja	Ja
	+ C		NY	65,46	48,26	62,19	45,84	1.154,55	Ja	Ja
			FMK	158,39	126,98	158,39	126,98	1.156,89	Ja	Ja
	+ Høsehus		NY	65,53	48,33	62,25	45,91	1.154,59	Ja	Ja
			FMK	158,54	127,17	158,54	127,17	1.156,93	Ja	Ja
	+ B		NY	71,03	55,21	67,48	52,45	1.158,48	Ja	Ja
			FMK	173,64	145,56	173,64	145,56	1.161,93	Ja	Ja
	+ F		NY	81,24	65,91	77,18	62,62	1.164,00	Ja	Ja
			FMK	199,80	174,06	199,80	174,06	1.168,20	Ja	Ja
	+ A		NY	118,27	138,53	112,36	131,60	1.174,23	Ja	Ja
			FMK	230,27	241,52	230,27	241,52	1.173,28	Ja	Ja
	+ D		NY	128,32	148,06	121,90	140,66	1.176,95	Ja	Ja
			FMK	250,58	259,18	250,58	259,18	1.177,65	Ja	Ja
	+ E		NY	175,13	162,21	166,37	154,10	1.187,13	Ja	Ja
			FMK	303,61	283,50	303,61	283,50	1.188,75	Ja	Ja
	+ G+K		NY	258,52	248,26	245,59	235,84	1.201,87	Ja	Ja
			FMK	350,79	335,53	350,79	335,53	1.197,96	Ja	Ja

-	Tandslet Ejerlav, Tandslet	0	FMK	350,79	335,53	350,79	335,53	3.223,45	Ja	Ja
	Hestestald		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	3.181,83	Ja	Ja
			FMK	35,78	35,78	35,78	35,78	3.181,83	Ja	Ja
	+ Høsehus		NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	3.181,96	Ja	Ja
			FMK	36,44	36,44	36,44	36,44	3.182,24	Ja	Ja
	+ A		NY	68,67	102,72	68,67	102,72	3.201,16	Ja	Ja
			FMK	120,13	171,35	120,13	171,35	3.201,60	Ja	Ja
	+ Karantænestald		NY	85,50	113,94	85,50	113,94	3.204,47	Ja	Ja
			FMK	153,08	188,05	153,08	188,05	3.206,20	Ja	Ja
	+ B		NY	90,61	119,25	90,61	119,25	3.205,32	Ja	Ja
			FMK	168,67	200,94	168,67	200,94	3.207,70	Ja	Ja
	+ G+K		NY	177,61	210,54	177,61	210,54	3.214,29	Ja	Ja
			FMK	243,57	269,41	243,57	269,41	3.214,45	Ja	Ja
	+ Ny babystald		NY	185,05	210,54	185,05	210,54	3.214,86	Ja	Ja
			FMK	253,70	269,41	253,70	269,41	3.215,34	Ja	Ja
	+ E		NY	231,26	223,14	231,26	223,14	3.217,86	Ja	Ja
			FMK	306,19	292,88	306,19	292,88	3.219,82	Ja	Ja
	+ D		NY	240,29	231,39	240,29	231,39	3.218,66	Ja	Ja
			FMK	321,75	307,61	321,75	307,61	3.221,20	Ja	Ja
	+ C		NY	249,38	239,68	249,38	239,68	3.219,39	Ja	Ja
			FMK	336,58	321,67	336,58	321,67	3.222,35	Ja	Ja
	+ F		NY	258,52	248,26	258,52	248,26	3.220,13	Ja	Ja
			FMK	350,79	335,53	350,79	335,53	3.223,45	Ja	Ja

0,00* = Geneafstand kunne ikke beregnes da samlet antal dyr falder under spredningskurven. Bemærk for mink udregnes geneafstand kun med NY, hvorved FMK vil give 0.00 hvis der kun er mink i stalden.

BILAG 6. BEREDSKABSPLAN

Beredskabsplan for Svennesmølle 36, 6470 Sydals

Indholdsfortegnelse:

GENERELT	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
1	Resumé og samlet vurdering14
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold18
3	Husdyrhold, staldanlæg og drift..... 25
4	Gødningsproduktion og –håndtering41
5	Forurening og gener fra husdyrbruget 44
6	Bedste tilgængelige teknik..... 56
7	Husdyrbrugets ophør 59
8	Egenkontrol og dokumentation..... 60
9	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning.....61
10	Konklusion.....61
11	Generelt 62
12	VILKÅR..... 63
13	Bilag..... 69

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe i forrummet.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v.
- Evt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste fastnettelefon står i stuehuset og har nr. 7446 9246.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 8872 6400 (mandag - torsdag kl. 10.00 - 17.00, fredag kl. 10.00 – 15.00)
Falck	kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 7011 0707 kl. 16.00 - 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 6541 4551 fra kl. 9.00 – 12.00 på lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon 7436 5000
Dyrlæge	kontaktes på telefon 7447 2300, Alsia Dyrehospital
Foderstofforretning	kontaktes på telefon 7442 2975, Brdr. Ewers
Elektriker	kontaktes på telefon 7440 5060, Sydjysk Elteknik ApS
Smed/VVS	kontaktes på telefon 7440 7791, Karl Reinhardt Smede Og Maskin- Værksted
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon 9660 5400, Skiold A/S kontaktes på telefon 7217 5555, Skov A/S

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt Jens Chr. Jensen på 2011 7052.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

8 pulverslukkere

OVERLØB AF GYLLE

INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt Jens Chr. Jensen på 2011 7052.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400

Hvis gyllebeholderen eller lagunen mod forventning skulle kollapse eller lække, vil gyllen løbe mod vest og nord. Spredning af gylle over et større areal kan forhindres ved at doses jord op som barriere, så gylle forhindres i at spredes over et større område eller løbe ud i havet.

Der er ingen afløbsriste til overfladevandssystem i nærheden af gyllebeholderne.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer (står i foderladen, bygning H)

Ved behov for at grave render eller andet ringes til nabo eller maskinstation efter rendegraver eller lignende.

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større spild af kemikalier, olie eller lignende – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt Jens Chr. Jensen på 2011 7052.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400.

Der er ingen afløbsriste til regnvandssystem på ejendommen. Såfremt der sker spild, kan der ske opdæmning, så kemikalier, olie eller lignende ikke spredes over et større areal.

Opdæmningen kan foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Spåner eller halmballer (står i foderladen, bygning H)

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedstophane sidder ved maskinhuset i målerbrønd. Endvidere er der en stophane i stald A

Elektricitet:

Hoved el-tavlen sidder i fyrrummet samt i forrummet.

Der er både automatsikringer og smeltesikringer. Nye amperesikringer opbevares ved el-tavlerne.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til SE (Syd Energi) på tlf. 7011 5000.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER INSTRUKS

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

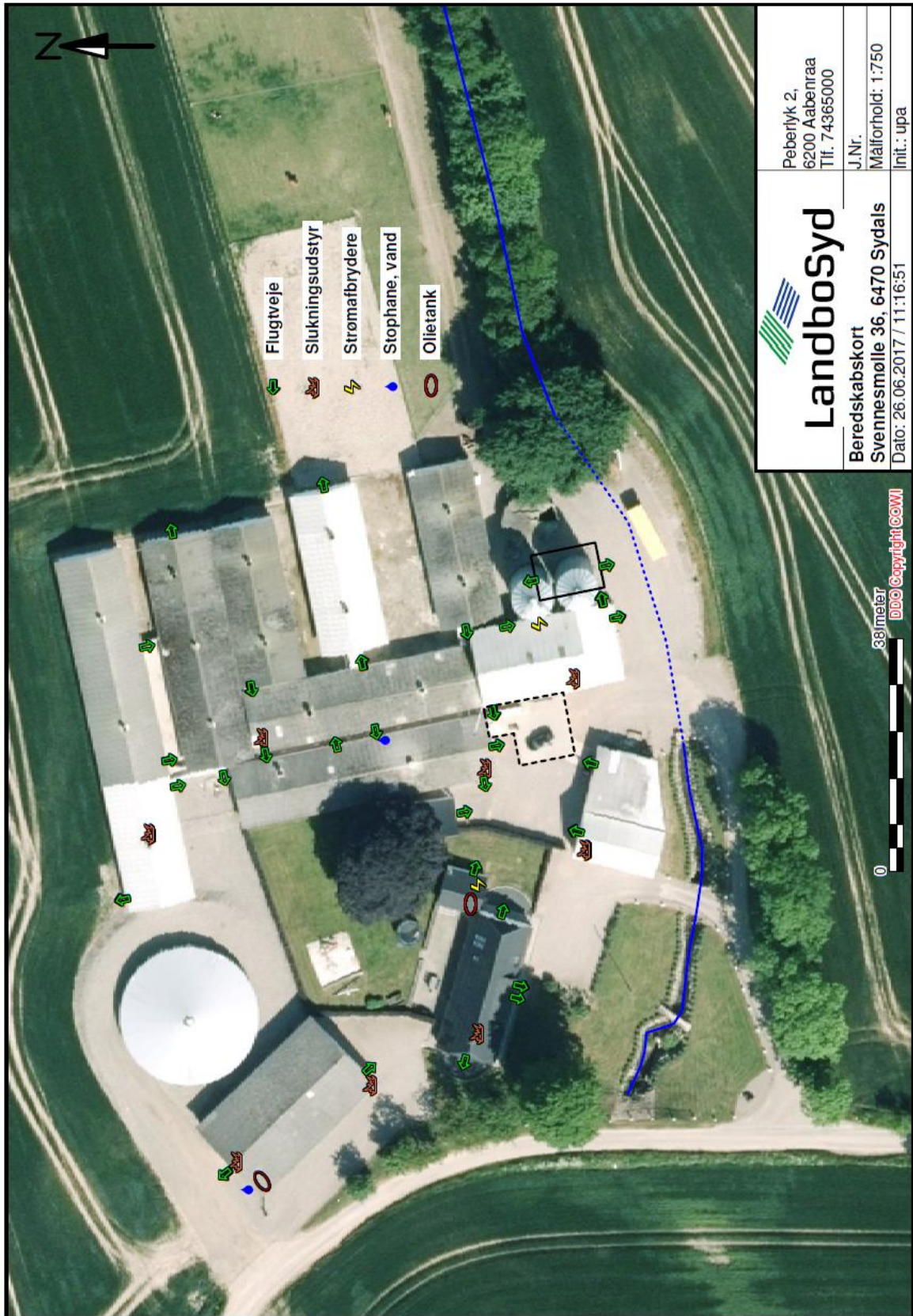
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG A Kort over ejendommen

<h2>Landbosyd</h2>	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:750 Init.: upa
Beredskabskort Svennesmølle 36, 6470 Sydals Dato: 26.06.2017 / 11:16:51	

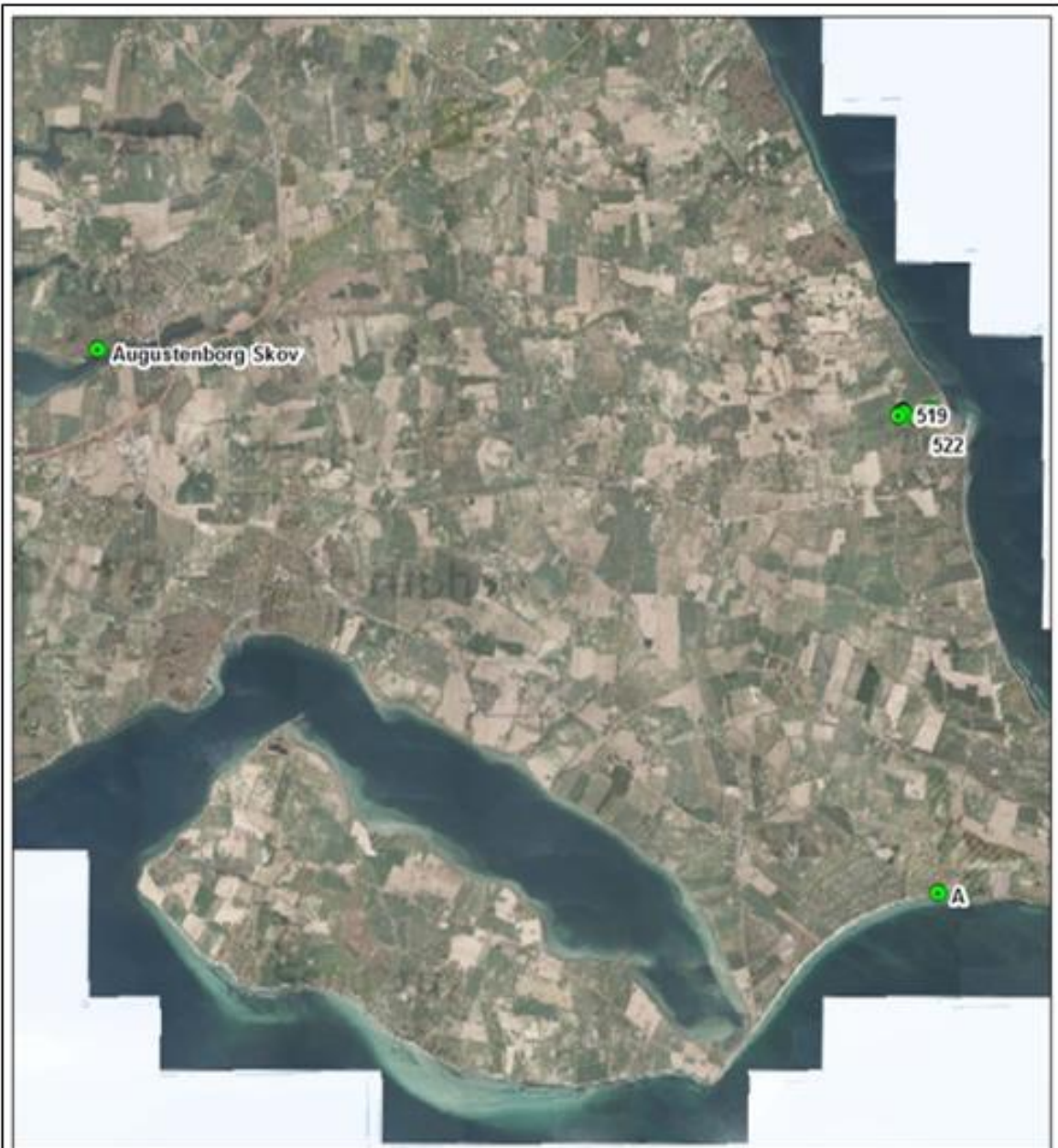
BILAG B Udløbspunkt til hav

 Landbосyд	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1250 Init.: upa
Udløbspunkt til hav Svennesmølle 36, 6470 Sydals Dato: 23.06.2017 / 14:14:54	

BILAG 7. NATURPUNKTER

Kortbilag. Luftfoto 2016

Naturpunkter

Sagsbehandler: Lene Damgaard
 September 2017.

Signaturforklaring

Beskyttede naturtyper

- Eng
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø
- Naturpunkter

BILAG 8. LOVGRUNDLAG

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Herunder er nævnt en række af de gældende vejledninger og lovgrundlag:

Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13/05/2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesloven)

Lov nr. 256 af 21/03/2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven)

Bekendtgørelse nr. 211 af 28/02/2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Lov nr. 358 af 6/06/1991 om miljøbeskyttelse

Lov nr. 9 af 3/01/1992 om naturbeskyttelse

Bekendtgørelse nr. 865 af 23/06/2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 467 af 23/05/2016 om miljøregulering af visse aktiviteter

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald

Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Sønderborg Kommune

Kommuneplan for Sønderborg Kommune 2013-2025